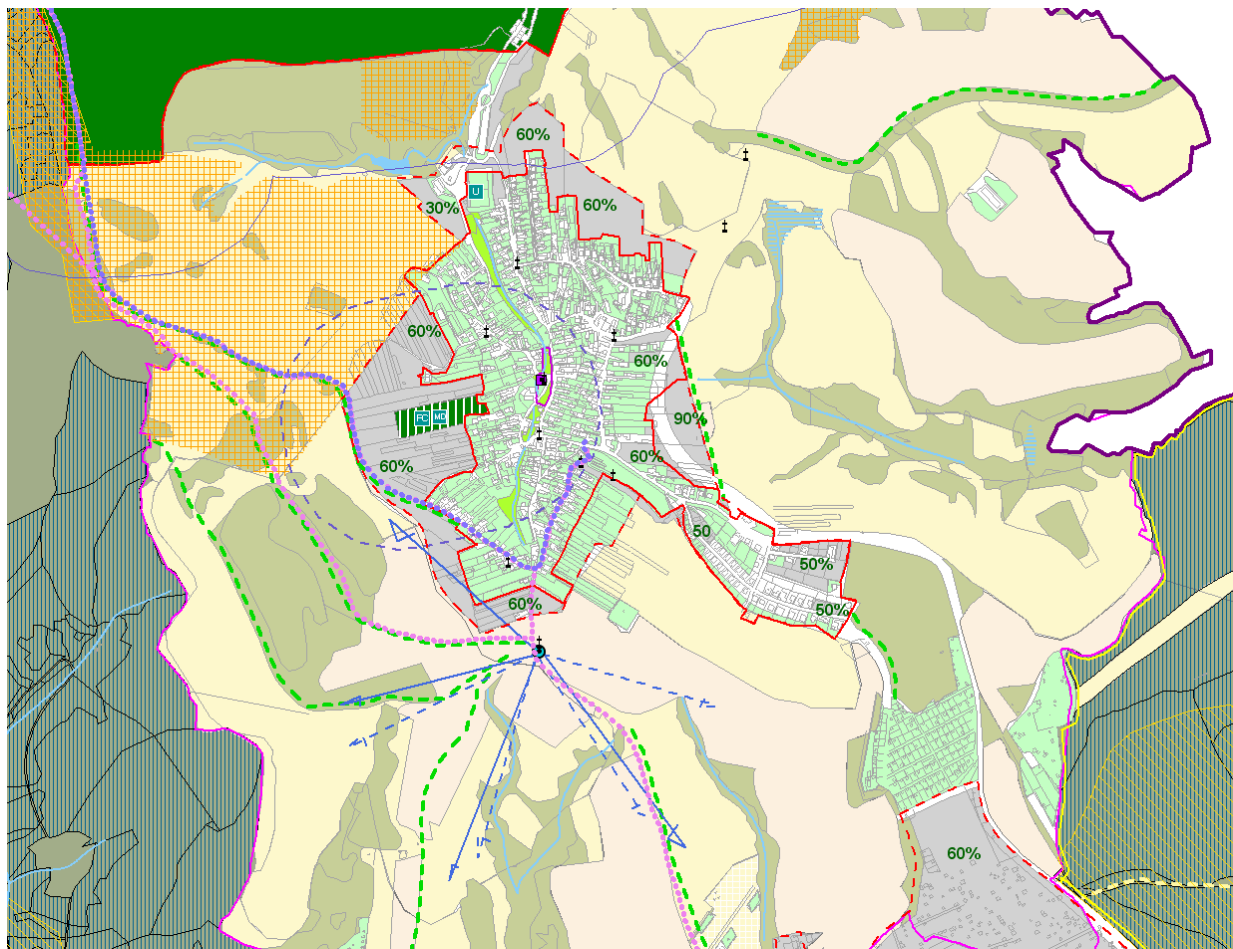

2. Mestská časť – Kavečany

Atraktivita tejto mestskej časti spočíva najmä v zriadení ZOO, čo je na časti parkovo upravený areál o výmere takmer 300 ha). Ďalším pozitívom sú rekreačné plochy a územný potenciál pre rozvoj nových rekreačných aktivít. V mestskej časti Kavečany sú navrhnuté v kategórii verejná zeleň plochy s celkovou výmerou 5,49 ha, z toho časť tvorí plocha pri kostole, a to 0,25 ha, avšak parková plocha pri kostole nemá priestor na rozšírenie. Plochy verejnej zelene tvoria tiež drobné plochy pri vodnom toku Hrubša, okolo ciest, pri obchode, pri úrade MČ apod. Sú to však plochy zelene bez väčšieho významu.

- v MČ sa nachádzajú chránené územia, ktoré je potrebné rešpektovať a prezentovať,
- sprievodné plochy zelene pri toku majú spolu výmeru 1,8 ha, tieto plochy je vhodné udržiavať v kvalite i kvantite, na ich rozširovanie nie je v zastavanom území MČ priestor, tok preteká cez ZOO a je tu i využívaný
- vhodné je realizovať úpravu pri administratívnej budove MČ. Zeleň je vhodné aplikovať v rámci novej výstavby. Úprava by mala byť tradičná a nie poplatná súčasnej dobe, určite nesadiť tuje a iné cudzokrajné rastliny
- návrh uvažuje s vytvorením verejného parku o výmere 1,53 ha v novej zóne pre bývanie v rodinných domoch, pri novej výstavbe počítať s výsadbou stromov do ulíc
- Areál ZOO je popísaný vyššie, pretože tvorí jadro systému zelene a je to významný rekreačný areál s nadregionálnym významom. Jeho zachovanie v kvalite i kvantite je potrebné, vhodné je podporiť marketing, ZOO viac prezentovať apod..
- Pri areáli ZOO zriadená rekreačná zóna s bobovou dráhou je tiež atraktívna a rozsahom je tiež nadregionálneho významu, poskytuje služby pre návštevníkov ZOO a návrh uvažuje s jej podporou – doplnenie atrakcií, výsadba zelene
- v MČ bolo zistených 10 sakrálnych prvkov (neobvykle veľa, dôvod zatiaľ nepoznáme), na južnej hranici je kaplnka, pri ktorej je vhodné vytvoriť malú parkovú krajinársku úpravu, keďže sa jedná o vyhlídkový bod a urbanistickú dominantu v krajine.
- Cintorín má jasnú kompozíciu a nie je potrebné ho riešiť, možno len je vhodné voliť správne druhy drevín, obmedziť cudzokrajné dreviny, najmä tuje. Cintorín napriek svojej výmere (1,05 ha) ťažko považovať za jadro systému zelene, pretože sa jedná o značne zastavanú plochu (spevnenú), kde zeleň je obmedzená. Z cintorína sú výhľady do krajiny ktoré je potrebné rešpektovať a nezamedziť.
- Kavečany majú perspektívu rozvoja, pretože sa uvažuje i s vybudovaním viacerých športovo-rekreačných plôch okolo MČ, čo ju posunie v atraktivite i pre bývanie. Nové rekreačné zóny vzniknú na západ od ZOO i v smere východnom, kde už v súčasnosti je vytvorená motokrosová dráha. Tú je vhodné izolovať z dôvodu tlmenia hluku.
- výhodou tejto MČ je priamy kontakt s prírodným prostredím, to dáva MČ internú i externú atraktivitu. Prepojenie na krajinu je vhodné podporovať turistickými i cyklistickými, prípadne jazdeckými trasami, vytvoriť na území MČ sieť oddychových miest s vyhlídkami, s lavičkami, s informáciami apod.
- tiež je vhodné zjemniť krajinnú štruktúru, okolo ciest (i poľných) vysadiť stromy, riešiť stabilitu krajiny a šetrné hospodárenie v krajine v prospech nasledujúcich generácií.

3. Mestská časť - Sever

V rámci MČ dôjde k rozšíreniu plôch zelene v zastavanom území, a to z 258,26 na 249,85 ha, úbytok plôch zelene napriek rozšíreniu MČ predstavuje výmeru cca 8 ha. MČ disponuje parkami a parkovo upravenými areálmi. Plochou nadregionálneho významu je Botanická záhrada (25,8 ha), pri Hornáde vznikla rekreačná zóna Anička o celkovej výmere cca 10 ha, ďalej sú to menšie parky ako Komenského park, park pri Poliklinike Sever, Park Mládeže, park Obrancov mieru. Sídlišká v MČ Sever sú dobre koncipované, mohli by mať dostatok zelene, tá však do značnej miery bola zastavaná garážami, parkoviskami a spevnenými plochami. Hoci v súčasnosti už mesto nepovoľuje výstavbu individuálnych garáží, predsa jestvujúce garáže zaberajú cenné plochy a priestor znehodnocujú. Vnútrobloky však dávajú možnosť komunitného života, čo v niektorých blokoch je i vidieť. Túto funkciu vnútroblokov je vhodné podporiť.

Odporúčania:

- priorita - rekonštruovať Kalváriu ako urbanistickú os historického významu i prírodnú dominantu a kultúrne dedičstvo
- priorita – vytvorenie promenády pri Mlynskom náhone s prepojením na zónu Anička
- priorita - chrániť stromy na Hornom Bankove pri kaplnke, ošetriť stromy, odkrytie bazéna, resp. brodidla (zistiť archívny prieskumom význam a účel bazéna, dátum postavenia)

- Ateliér Dobrucká, s.r.o., Nitra Strana 157

- #### 4. Mestská časť - Sídliisko Ťahanovce

- akceptovať urbanistické osi a podporiť plochami zelene ich prepojenie i v rámci plánovanej výstavby, a to až po lesopark
- pri Americkej triede vytvoriť dva parky – pri LIDLi a pri kostole, tretí park je možné realizovať v rámci „sadu“, v jeho prednej časti

- nové parky by mohli vzniknúť pri plánovanom rozšírení MČ pod Americkou triedou, tvorili by po dobudovaní peších trás a cyklotrás prechod k rekreačnej zóne Anička.
- medziblokové priestory treba riešiť vysokým podielom zelene, pretože svah je juhozápadný, značne prehrievaný, potrebné je všetky parkoviská doplniť o stromy
- školské areály je možné a vhodné mimo vyučujúcich hodín sprístupniť verejnosti, dovybavovať mobiliárom, prvkami pre deti, tak sa čiastočne môže eliminovať nedostatok parkov pre podporu mikroklimy
- tiež je vhodné využiť vysoké steny bytových domov či iných objektov na vytvorenie zelených stien, tiež rovné strechy bytových domov je vhodné využiť na „zelené strechy“, keďže nepôjde o pohľadové plochy, môžu byť riešené ako strechy extenzívne. Na objektoch vybavenosti požadovať od majiteľov či užívateľov vybudovanie intenzívnych zelených striech.
- Sídliisko Ťahanovce má výborné rekreačné zázemie pre svojich obyvateľov, navyše sa nad sídliskom navrhuje vybudovanie prímestského parku Ťahanovce (Moňok) lesného charakteru o výmere cca 980 ha. V súčasnosti je nad sídliskom intenzívne využívaný rekreačný les s turistickými a cyklistickými trasami. Pri vstupe do lesa je objekt vybavenosti, príjemné posedenie prírodného charakteru.

5. Mestská časť – Košice Staré mesto

Staré mesto malo historicky menej zelene, ako ostatné mestské časti. Cieľom je navrhnúť opatrenia, ktoré budú korešpondovať i s vývojom mesta a budú historicky pravdivé. Na podporu kvality prostredia v Starom meste budú jednak využité v súčasnosti nevyužívané plochy a jednak budú niektoré plochy (vnútroblokové) povýšené na parky.

- rezervy sú najmä v niektorých areáloch, vo dvoroch, kde pôvodne i bola zeleň, tá však ustúpila spevneným dvorom pre autá, parkoviskám apod. Niektoré areály majú istú rezervu pre budovanie zelene, napr. areál na Rooseveltovej, plochy pri Rákocziho múzeu apod.
- Na území MČ Staré mesto pribudne park pri Hornáde o výmere 9,1 ha, budovaný bude za železničnou traťou, cez trať bude potrebné vybudovať nadchod alebo podchod (vhodné je mu dať podobu ekoduktu - „zelený most“, cez železnici sa uvažuje s výstavbou mostu pre dopravu, tak by bolo vhodné zároveň budovať i „zelenú lávku“
- ďalšie parky je možné vybudovať na jestvujúcich plochách zelene, a to medzi ulicami Jakobyho a Slovenskej jednoty, a tiež na sídlisku Kuzmányho 1, kde bude vnútroblokový priestor medzi ulicami Branisková-Magurská
- ďalšie plochy pre parky sú vhodné v mieste židovského cintorína, v mieste evanjelického cintorína, pričom tieto plochy sú prepojitelné a „zelený koridor“ je vhodné podporiť i lávkou (zelený most) cez frekventovanú Štúrovu ulicu ekoduktom
- podporiť je vhodné všetky jestvujúce historické plochy zelene, počnúc Angelinum, cez Mestský park, Moyzesovu ulicu až po ulicu Hlavnú, ale i drobné zelené dvory, zeleň verejných priestranstiev apod. To všetko v historickom jadre sú plochy cenné, pretože na nich sa odohrávali dejinné udalosti.
- pri rekonštrukcii uličných parterov i dvorov je potrebné chrániť všetky stromy, prioritne však stromy historické, najmä na ulici Masarykovej, Hlavnej, Moyzesovej, Jiskrovej, Bačíkovej apod., ale i nové aleje napr. na ulici Poštovej apod.
- doplniť stromy do uličného parteru všade, kde je to len trochu možné, a to i cenu vyrúbania spevneného povrchu, napr. na ulici Rooseveltovej, Čajkovského, prioritne je potrebné stromy dosadiť do medzernatých alejí, aby sa aleje skompletizovali. napr. na ulici Hviezdoslavovej, Strojárskej apod.

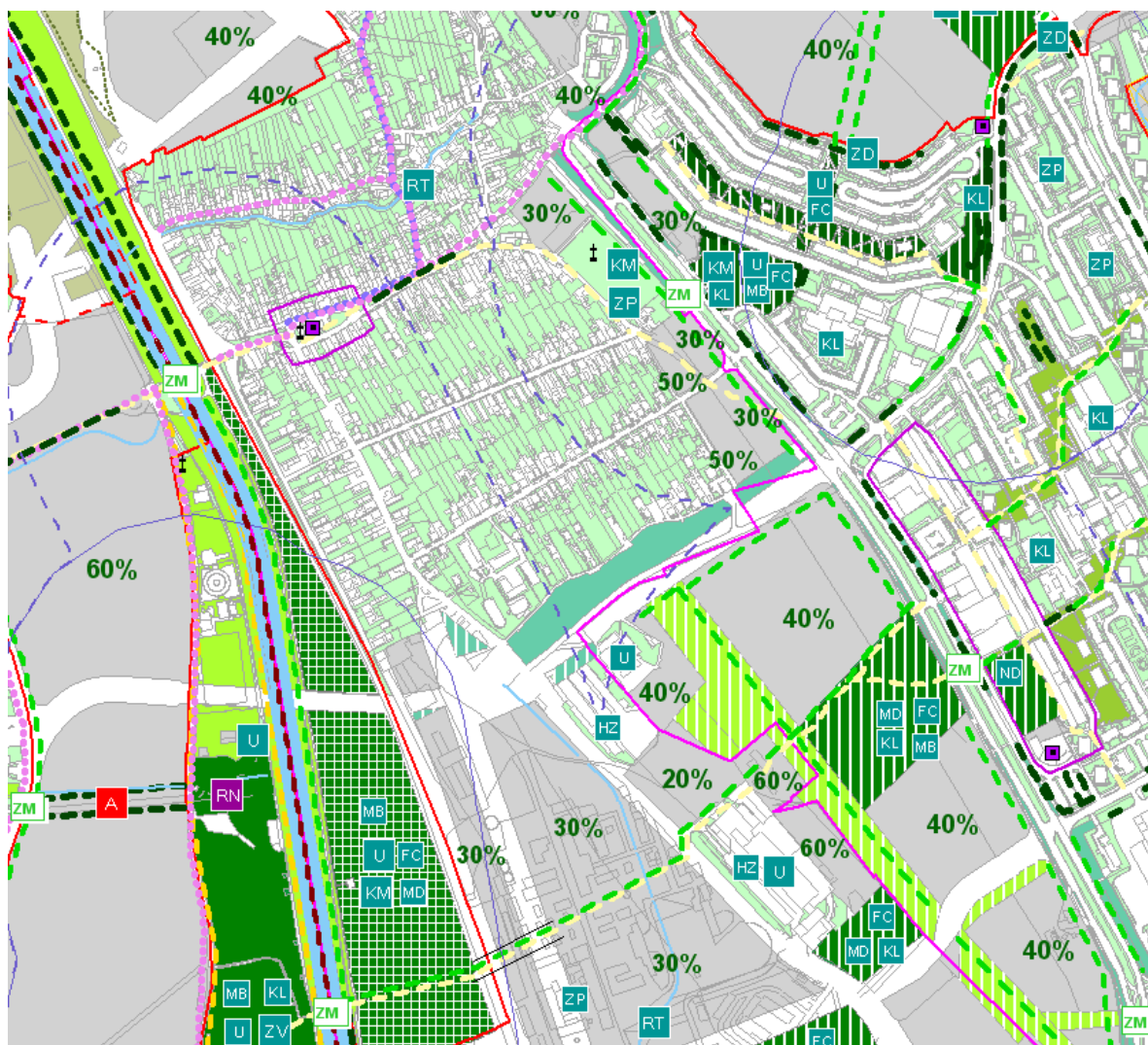

MČ má charakter vidieckej obce a tým je pre návštevníkov zaujímavá. Tento charakter je vhodné zachovať a podporiť, a to architektúrou i nových objektov, striedom farebnosťou objektov, tradičným urbanizmom – predzáhradky a veľké, úzke záhrady apod. V súbehu s riekou Hornád prechádza železničná trať v blízkosti rodinných domov. Štúdiá predkladá návrh na zriadenie nových parkov, čím by sa podiel zelene zvýšil o necelých 13 ha.

Odporúčania:

- Strana 160

pomerne kvalitný sprievodný porast vodného toku. Pre využívanie na rekreáciu je treba sledovať čistotu vody v rieke (pre prípad havárie) a tiež riešiť čistotu brehov po návštevníkov, pri rieke je vhodné doplniť zeleň, a to nie len na brehu, ale i pri objekte občerstvenia a na prilahlej lúke.

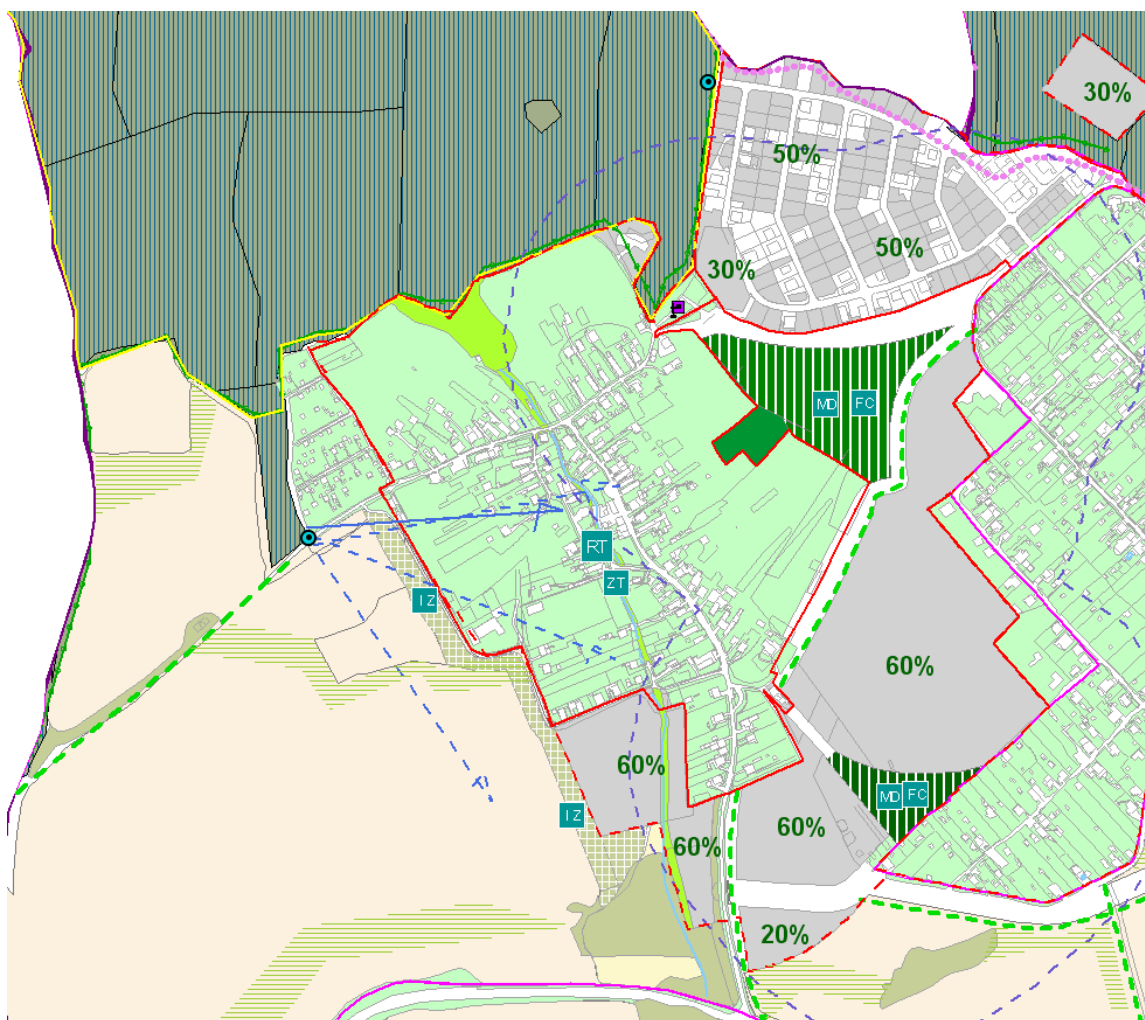
- železničná trať je pomerne frekventovaná a veľmi blízko trate sú rodinné domy. Ich obyvateľom sa iste znížila kvalita bývania prejazdom vlakov. Vhodné je okolo trate (s ohľadom na ochranné pásmo železnice) vybudovať vegetačnú bariéru alebo „zelenú protihlukovú stenu“ (špeciálny nemecký patent ako v časti pri sídlisku Nad jazerom), ktorá však pred rodinnými domami vytvorí i pohľadovú bariéru. O tejto aktivite treba viesť s občanmi dialóg.
- staršie uličky v obci sú úzke, bez chodníkov, do ulíc sa nedá realizovať výsadba drevín a skvalitniť tak uličný parter, ale ulica Magnezitárska, Želiarska, Pri Hrušove dávajú možnosti realizovať nové výsadby do uličného parteru
- Ľahanovce sú ulicou Magnezitárskou a Ľahanovskou napojené na sídlisko Ľahanovce a na MČ Sever, tieto hlavné dopravné ťahy je vhodné podporiť zeleňou
- pri rieke Hornád v časti zóny Anička je navrhnutá rekreačno-športová zóna, v rámci ktorej je potrebné riešiť zeleň, so zónou Anička bude tento Park športu prepojený dvoma mostmi (Ľahanovský, a nový, navrhovaný most v ÚPD) a tiež by bolo vhodné

vybudovať dve lávky (subtilné, doplnené zeleňou) pre peších a pre cyklistov. Zónu je potrebné pripraviť samostatnou urbanisticko-krajinárskou štúdiou. Táto zóna sa významne bude podieľať na zvýšení výmere zelene v rámci MČ.

- K obci patrí pomerne rozľahlé územie, kde sa plánuje s výstavbou zóny občianskej vybavenosti. Je potrebné v tejto zóne požadovať od investorov vyčlenenie plôch zelene, ich podiel by mal byť 30-40%, cez novú zastavanú zónu je uvažovaná komunikácia smerom k Metru a pri tejto komunikácii štúdia predkladá návrh na dva parky, ktoré budú mať prioritne hygienickú a mikroklimatickú. Tým by sa zároveň zvýšil podiel zelene v MČ.

7. Mestská časť Lorinčík

MČ má charakter vidieckej obce. MČ však chýba jasne definované urbanistické centrum, kostol je na cintoríne nad obcou. V MČ nie je park ani drobná parkovo upravená plocha. Štúdia prináša návrh na umiestnenie parkov v zastavanom území o výmere 5,3 ha, s vybudovaním sa počíta na etapy, spolu do roku 2030.

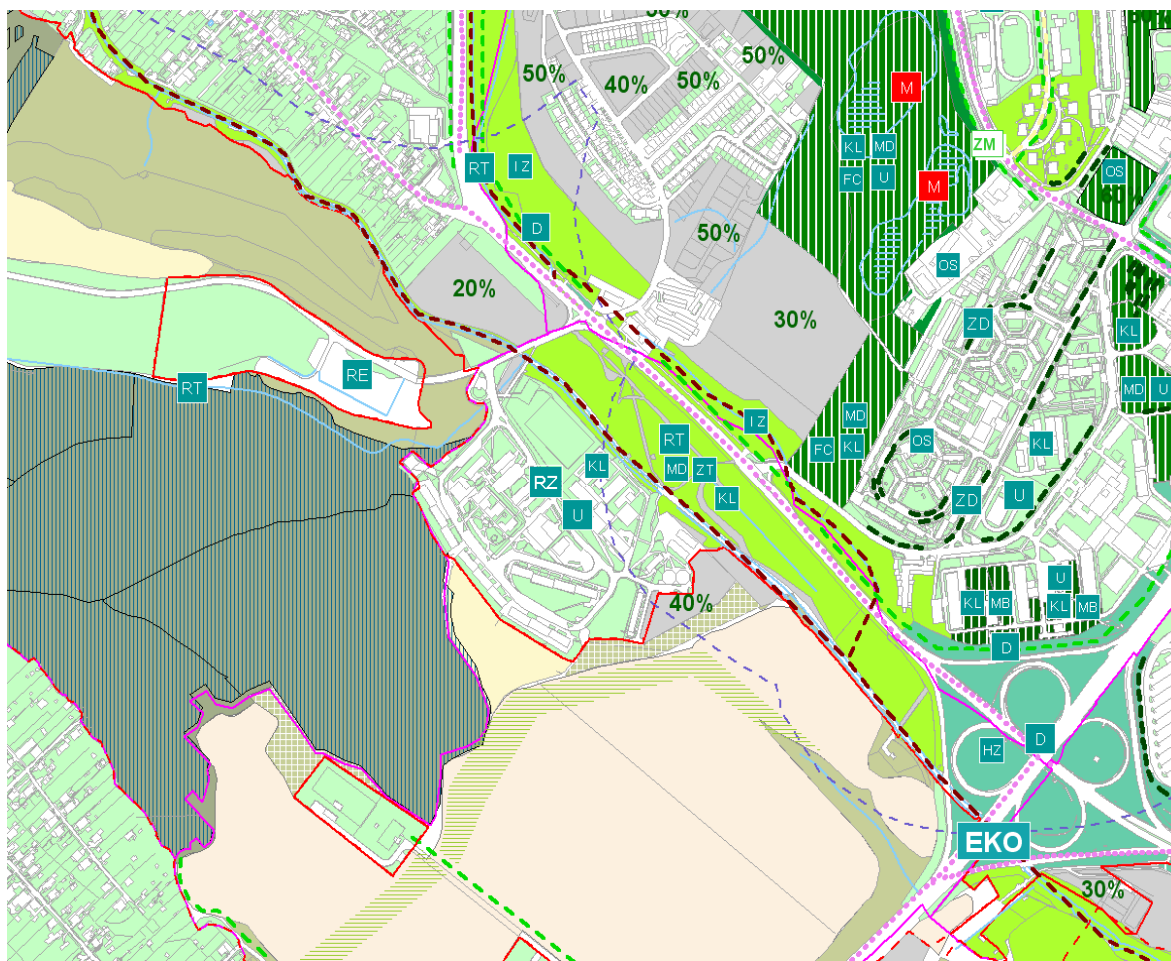
Odporúčania:

- vhodné je podporiť centrum MČ úpravou, informačnými tabuľami, prezentáciou apod.
- nová IBV je tiež bez spoločnej plochy verejnej zelene, ulice v novej IBV neboli koncipované so zeleňou, napriek tomu treba dodatočne do ulíc vniesť stromy,

v chodníkoch a spevnených plochách je potrebné vysekať otvory pre stromy, v opačnom prípade bude územie prehrievané, kvalita života nebude zodpovedať vidieckej obci. Tiež je možnosť dohody s obyvateľmi, že budú súhlasiť, aby sa pri chodníku i na ich pozemkoch vytvorili stromoradia. Určite to treba skúsiť pre prospech obyvateľov..

- návrh prináša možnosť vybudovania dvoch parkov – Vyšný Gord a Nižný Gord (názov parkov sa odvíja od starého názvu obce), parky budú mať prioritne mikroklimatickú funkciu, kostol by sa mal postupne stať centom, pretože spája novú a starú časť obce. Vhodné by bolo ku kostolu uvažovať s vytvorením nového centra – s administratívnym objektom pre MČ, s vytvorením verejného priestranstva, s vybavenosťou...
- Návrh prináša výsadbu ekostabilizačnej i izolačnej nelesnej drevinnej vegetácie mimo zastavaného územia, aby sa zjemnila štruktúra krajiny, aby sa podporila ekologická stabilita i hygiena prostredia.
- prímestský park Lorinčík – vybudovaný bude v lesnom masíve nad zastavaným územím MČ, bude to plocha pre oddych, pobyt v prírode, v lesoch je možné vybudovať i drobné prvky vybavenosti, ako napr. smerovníky, lavičky apod.
- parky i prímestský park je potrebné riešiť samostatnými štúdiami
- štúdiou riešiť i vytvorenie nového centra MČ

8. Mestská časť Luník IX

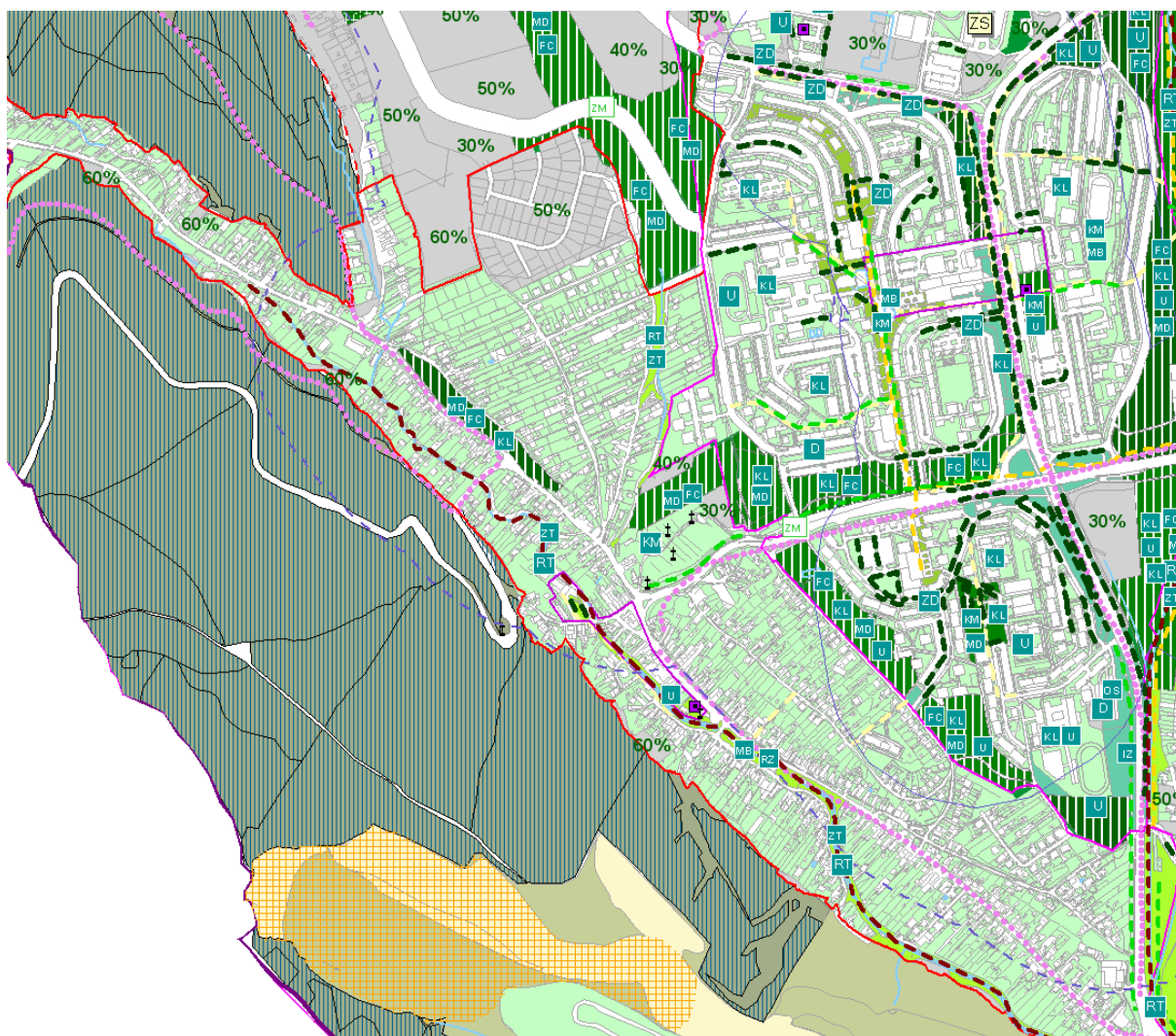
Luník IX. je bol pôvodne koncipovaný ako najkvalitnejšie sídlisko. Plochy zelene boli riešené pomerne veľkoryso, navyše bol osadený do pekného prírodného prostredia medzi lesy a tok Myslava. Dnes Luník nemá park, tok Myslava má preriedené brehové porasty.

Odporúčania:

- prioritne je potrebné rozhodnúť, akým smerom sa bude uberať územný rozvoj v tejto MČ, či sa budú objekty asanovať, alebo sanovať, aká skupina obyvateľov tu bude bývať, aká bude vybavenosť apod. Nemá zmysel riešiť zeleň bez kontextu na funkčné využitie územia a vytrhnutím z kontextu budúcej sídelnej štruktúry.

9. Mestská časť Myslava

MČ si zachovala svoj pôvodný vidiecky obraz, v obci sú tradičné domy ľudovej architektúry, s tradičným mikrourbanizmom, s tradičnou predzáhradkou, úpravou dvora. Tiež sú tu historické objekty, dominantou je kostol, pri kostole je úrad MČ. Myslava nemá park, prírodnou osou je myslavský potok, pri kostole je malá parková úprava prevažne z ihličnanov. Vznikajú nové ulice a územný plán počíta s novou výstavbou v myslavskom údolí.

Odporúčania:

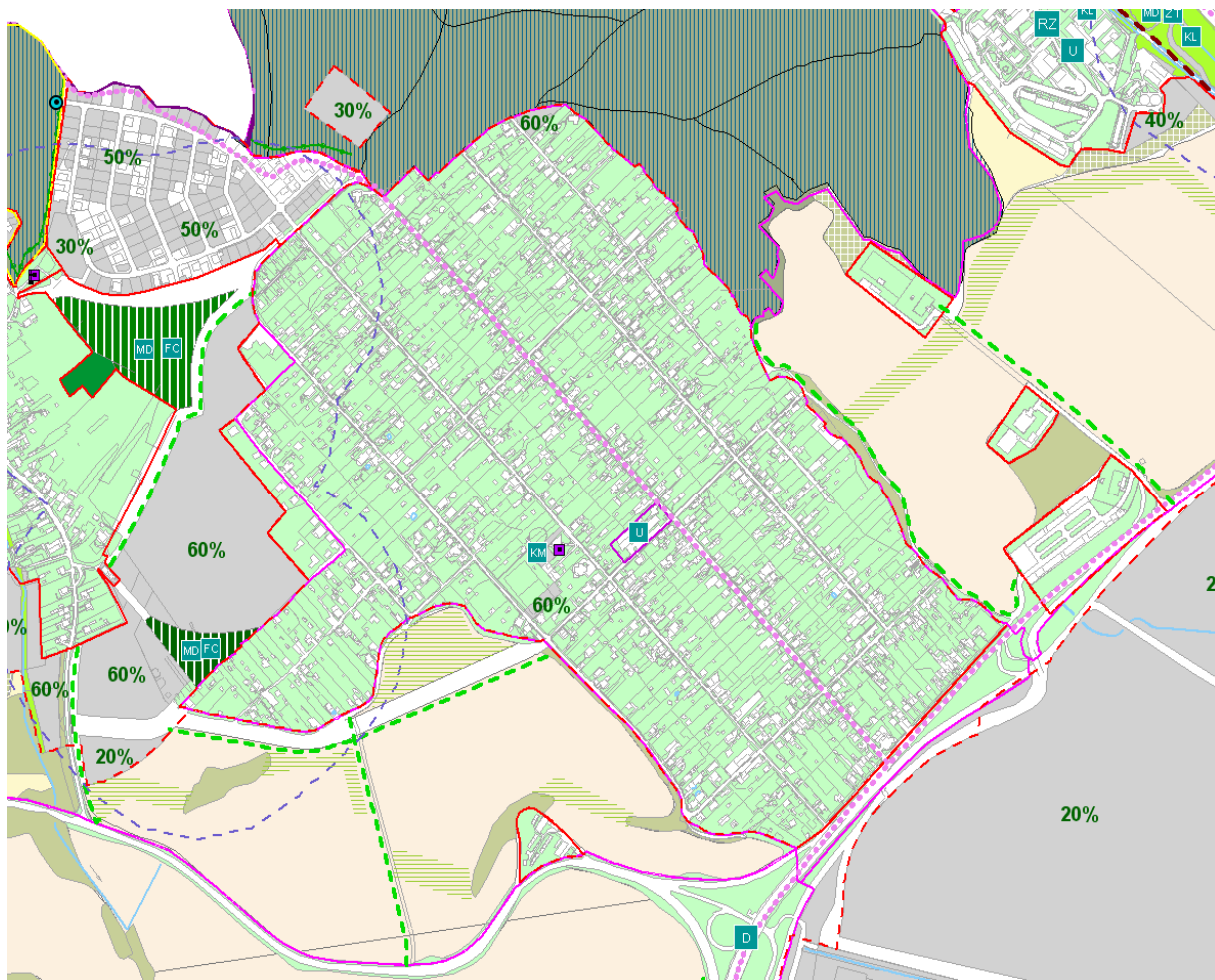
- pri kostole postupne zmeniť druhové zloženie drevín
- pri sídle MČ a pri Kultúrnom dome doplniť do plochy zelene stromy
- doplniť stromy popri koryte Myslavy
- športový areál tiež podporiť zeleňou
- vytvoriť centrum novým dizajnom, doplniť vybavenosť na ulici Myslavskej
- vytvoriť dva nové obvodové parky, jeden transformáciou záhrad nad Myslavskou cestou, druhý pri cintoríne úpravou nevyužitej plochy, tento park bude prepojený funkčne i tematicky s parkom, ktorý bude budovaný v rámci KVP na hranici s Myslavou
- na cintoríne chrániť staré stromy, ošetriť ich
- vytvoriť cielenú kompozíciu na rezervných plochách cintorína
- pri výstavbe nových plôch počítať so stromoradiím v uliciach
- na pozemkoch požadovať plochy zelene s podielom 50-600
- v novej zástavbe vybudovať dva menšie parčíky – miesto kontaktov
- cez novú zónu viesť súvislý porast popri toku – biokoridor so sprievodnou zeleňou
- pri riešení novej výstavby použiť v architektúre regionálne prvky
- zelenú líniu trasovať tak, aby nebola prerušená, v kontakte s komunikáciou vytvoriť alebo „zelený most“ alebo riešiť cesty tak, že bude viesť popod zeleň
- revitalizovať školský areál
- tok pod obcou sprírodniť, meandrovať
- na toku vytvoriť polder alebo hate, aby sa voda v území dlhšie zdržala
- MČ napojiť prostredníctvom peších, cyklistických alebo jazdeckých trás na krajinu
- skládku odpadu dôsledne revitalizovať a sledovať kvalitu spodných vôd
- vytvoriť náučný chodník – o pivovarníctve, o pestovaní chmeľu a iné informácie o histórii obce a jej obyvateľoch

10. Mestská časť Pereš

Táto mestská časť je prakticky zameraná len na bývanie v rodinných domoch s veľkoplošnými záhradami. V obci je kostol, ktorý je však dôsledne obostavaný rodinnými domami, pri kostole je športový areál. Verejná zeleň absentuje, tiež v uliciach nie sú stromoradia ani iné plochy zelene, v uliciach nie sú vybudované ani chodníky.

Odporúčania:

- pomôcť MČ Lorinčík s budovaním parku, a potom spoločne využívať tento priestor na spoločné aktivity, i relax, i spoločenské podujatia
- zmeniť ihrisko na park, pretože MČ nemá inú plochu pre vytvorenie parkovej plochy, alebo alternatívne ihrisko ponechať i pre potreby základnej školy (ako navrhuje územný plán zóny) a vybudovať spoločný park na hranici s Lorinčíkom pre obidve mestské časti
- okolo ihriska situovať aspoň stromy
- na juhozápade na okraji zastavaného územia sa plánuje nová komunikácia, medzi komunikáciou a zastavaným územím vzniká plocha zelene, kde je navrhnutá nelesná drevinná vegetácia. Táto plocha môže mať parkovú úpravu.
- Pereš je v severnej časti priamo napojený na rekreačné lesy, v tejto časti má MČ dobré zázemie na rekreáciu
- vhodné je zastavané územie Pereša pešími trasami a cyklotrasami napojiť krajinu

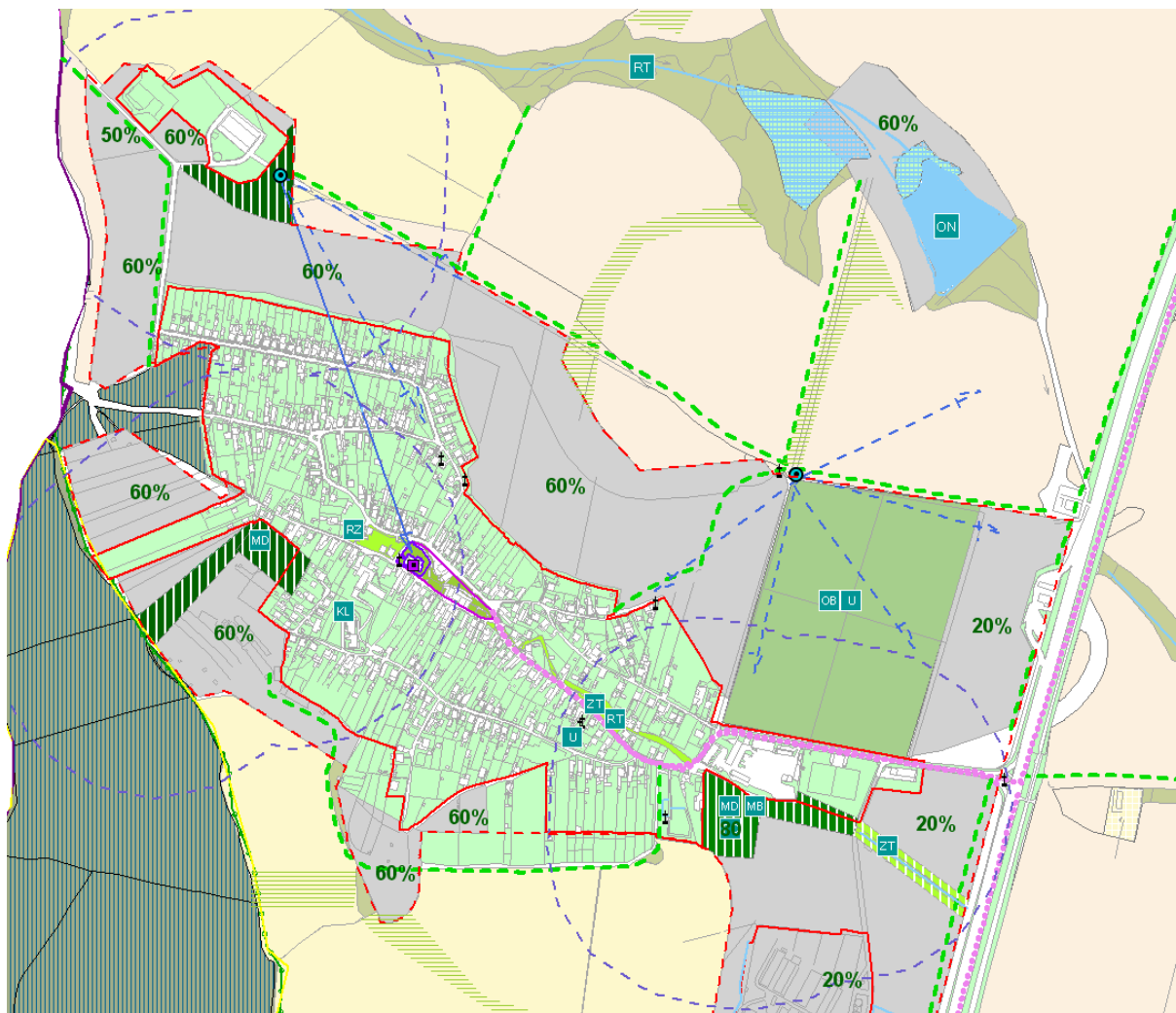

11. Mestská časť - Poľov

Mestská časť si zachovala obraz vidieckeho sídla s tradičným centrom, ktorému dominuje kostol s kostolnou záhradou. Poľov v súčasnosti nedisponuje parkom ani väčšími plochami verejnej zelene. V rámci návrhov sa počíta s nárastom parkov na území tejto MČ, avšak navrhované parky sú mimo súčasného zastavaného územia a stanú sa súčasťou nových zón, avšak s prístupom k nim i z centra MČ. Zistených bolo 9 sakrálnych objektov, min. 2 sú zaniknuté. Potrebné je preveriť konanie púti v minulosti na Pútny kopec, a to archívnym prieskumom. Pri súčasnej rekristianizácii by tento kopec mohol opäť získať na význame. Odporúčania:

- lipy pri kostole chrániť, do kostolnej záhrady dosadiť nové stromy, tiež pri rigole vysadiť nové stromy, kostolnú záhradu udržať inak v súčasnej jednoduchosti
- farskú záhradu pretvoriť na komunitnú záhradu, kde sa budú stretávať veriaci
- v rámci novej výstavby bude vybudovaný park priamo ako súčasť zóny IBV
- ulice v novej zástavbe budú mať min. jednostranné aleje, stromoradia
- dažďová voda bude zachytávaná v zatravnovaných rigoloch, resp. tieto rigoly môžu plniť funkciu „dažďových záhrad“ (zadržiavanie vody, vlhkomilné druhy)
- pri vstupe do obce bude vybudovaný nový park, nadväzovať bude na cintorín,
- na cintoríne chýbajú stromy, preto je vhodné po obvodu realizovať výsadbu
- preluka medzi domami v blízkosti cintorína zostane zachovaná, vysadená bude stromami a bude pri nej vybudovaný prechodový chodník k sakrálnemu objektu

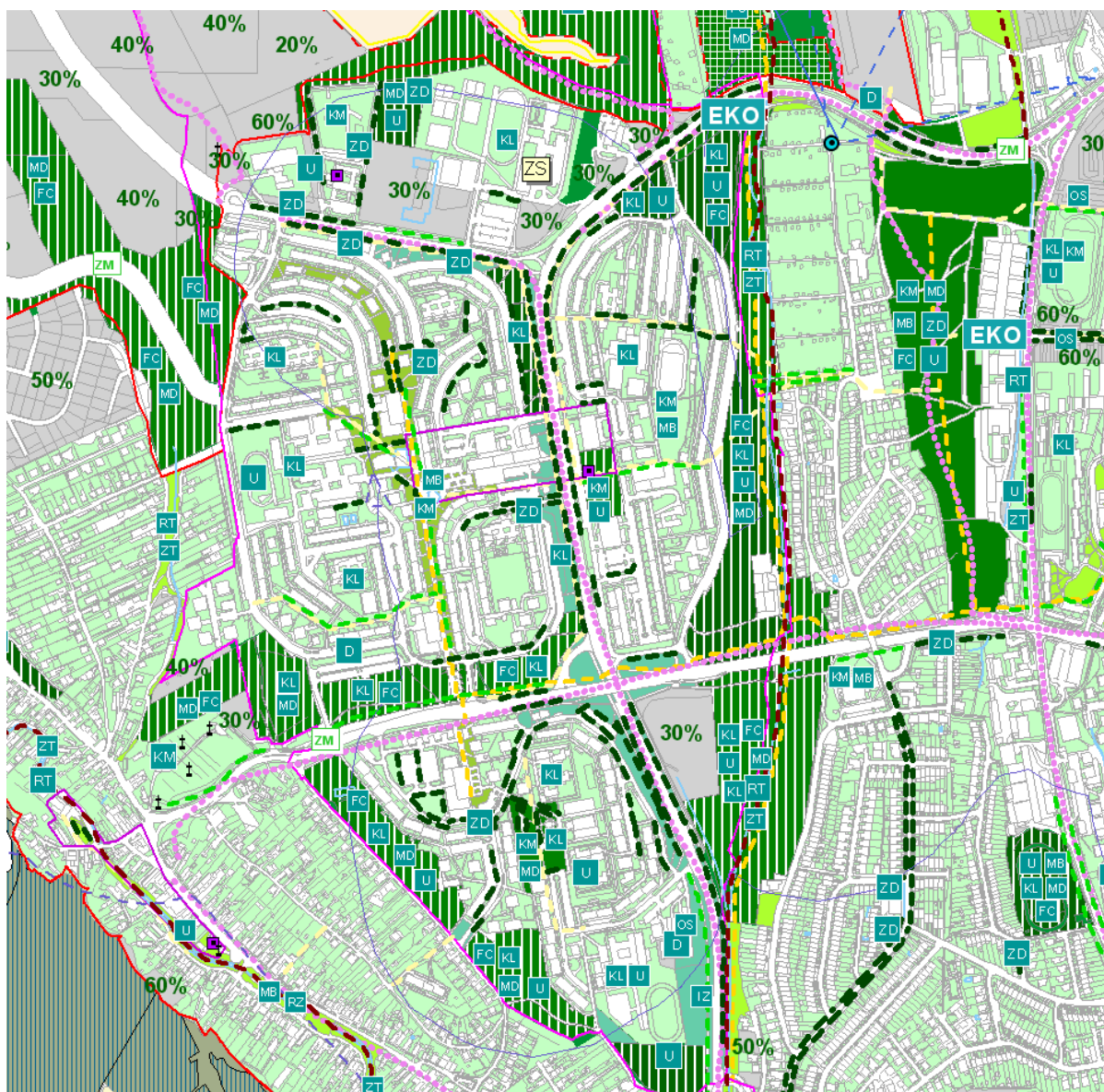
- všetky kríže a božia muky budú podporené zeleňou a mobiliárom
- kríž nad obcou bude mať upravené okolie, budú pri ňom vysadené tradičné lipy
- cesta na Pútny kopec bude podporená alejou, obnovené budú pri nej kríže, jestvujúce kríže budú vyzdvihnuté, osadené tu budú lavičky apod.
- na vrchole Pútneho kopca bude vybudovaný parčík s vyhlídkovým bodom
- obnovený bude i sad, doplniť je vhodné tradičné sorty
- kríž pri sade bude podporený lipami
- od sadu cesta k vodnej nádrži bude podporená alejou

12. Mestská časť - Sídliisko KVP

Sídliisko KVP má veľmi zaujímavý urbanizmus, z hľadiska pohody bývania je príjemná centrálna urbanistická os pre peších, ktorá sa ťahá z južnej časti KVP až po miesto, kde asi stála v minulosti plastika pravdepodobne umiestnená sem v období socializmu (úsudok na základe jestvujúcich základov). Pešia zóna na seba naviazala objekty vybavenosti i oddychovú plochu. Žiaľ, naviazané plochy zelene sú len doplnkové, roztrieštené. Zaujímavým prvkom sú vyvýšené záhony. Plochy však netvoria väčšiu kompaktnú plochu, ktorá by sa dala definovať ako park. Najkompaktnejšou plochou je vnútroblok nad spomínanou plastikou o výmere 0,51 ha, tiež ihrisko škôl na Janigovej a Čordákovej, čo však nie je možné vnímať ako parkovú plochu. Do vnútroblokov boli už pri výstavbe KVP osadené

školy a škôlky, niektoré majú dnes inú funkciu. KVP nedisponuje dostatkom plôch zelene, ale má potenciál na vybudovanie najmä obvodových parkov.

Odporúčania:

- vytvoriť okolo KVP zelený prstenec, priestorové pomery do dovoľujú, prstenec by bol zároveň prínosom nie len pre KVP, ale i pre Myslavu, resp. pre MČ Západ
- východne od ulice Wuppertálskej je svah k toku Čičky s tenisovým areálom a s terénymi modeláciami vytvorenými v rámci projektu KVAPka, túto plochu je potrebné využiť na vytvorenie parkovej plochy, ktorá sa stane časťou zeleného prstenca okolo KVP, zeleň je vhodné vytvoriť až po ulicu Kremnickú a napojiť sa potom na plochy zelene v rámci Luníkov v MČ Západ
- kompaktnú a parkovo upravenú plochu je potrebné vytvoriť pri Moskovskej triede z jej severnej strany, park i cez plochu občianskej vybavenosti prepojiť s plánovaným parkom v Myslave pri cintoríne
- plochy zelene je možné vytvoriť medzi Myslavou a KVP i po obvode KVP, bude tak okolo KVP vytvorená časť „zeleného prstenca“

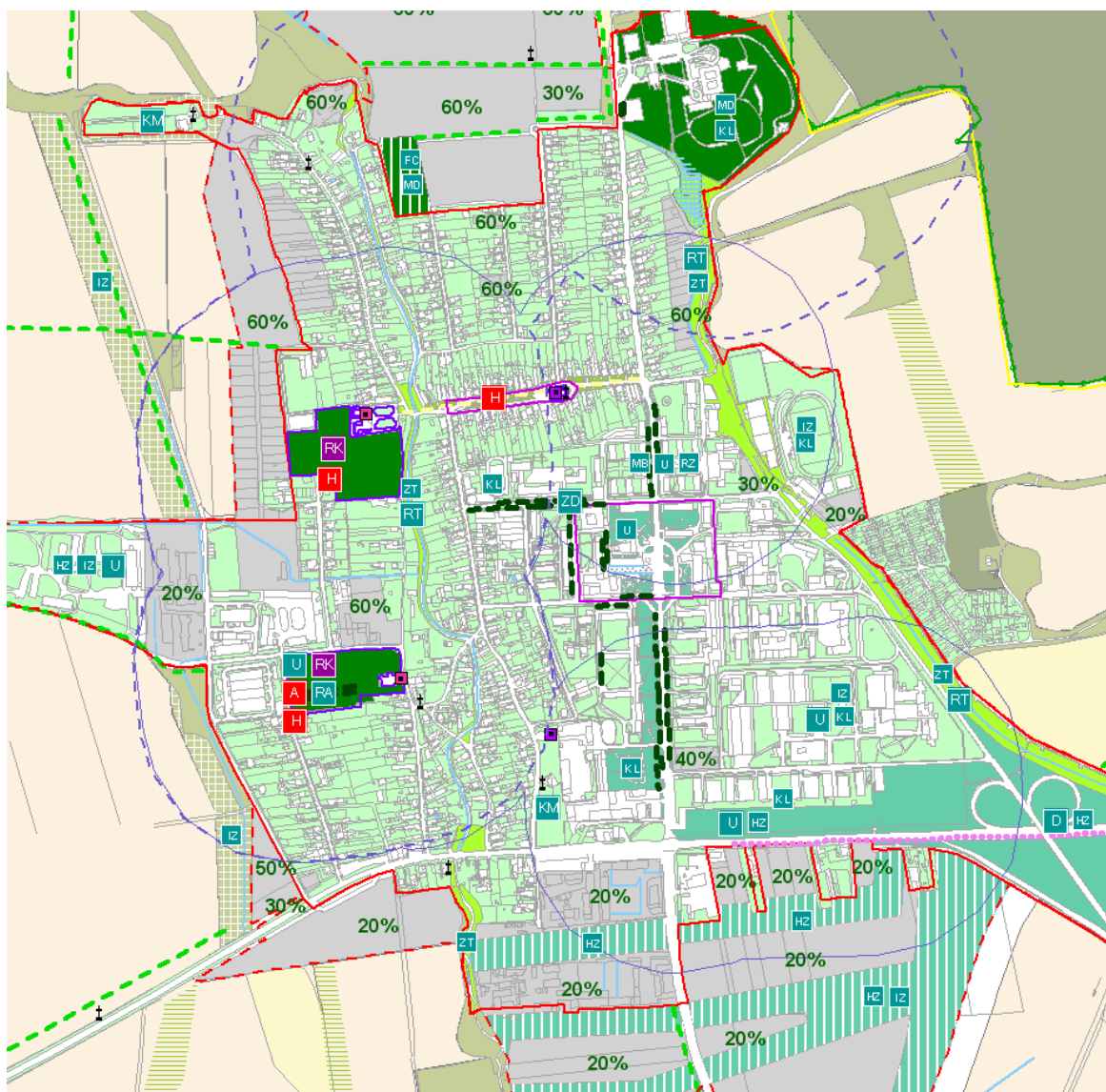
- plochu s mikroklimatickou funkciou je možné vytvoriť pri ulici Jána Pavla II. a pri Triede KVP, základ tejto plochy je už daný doterajšími výsadbami
- pri LiDLi je vhodné doplniť zeleň na parkovisku
- pri kostole a farskom objekte je možné vytvoriť plochu zelene o výmere 0,8 ha, kostolná záhrada by mala byť riešená tematicky v kontexte na kostol
- vhodné je dobudovať kláštorňú záhradu na severe KVP a pokúsiť sa (i po vzore zahraničných skúseností) sprístupniť ju v určitom obmedzenom režime i verejnosti po dohode s rádom karmelitániek
- vnútroblokové priestory sú značne zastavané, preto je vhodné efektívnejšie využívanie plôch zelene. ZŠ na ulici Janigovej a Čordákovej majú spoločný areál, ten je potrebné doplniť o obvodovú zeleň a následne sprístupniť verejnosti mimo vyučovacích hodín. ZŠ Košických Mučeníkov má zaujímavú architektúru, avšak terasy (triedy v exteriéri) nie sú využité. Vnútroblokový priestor nad Janigovou ulicou je zastavaný (MŠ a objekt charity), vhodné je posilniť plochy zelene pri MŠ i vybavenosť, pretože práve deti sú citlivé na privalové horúčavy
- vytvoriť izolačnú zeleň s hygienickou funkciou pred poliklinikou KVP, parkovisko doplniť o stromy
- pri školskom areáli ZŠ Human je plocha zelene nevyužívaná o výmere málo cez 0,58 ha, ktorú je vhodné premeniť na parkovú plochu, vhodné je vnímať ju ako plochu prioritne mikroklimatickú, pretože v blízkosti sú viaceré školské zariadenia
- pri ZŠ a MŠ na ulici Bauerovej je plocha o výmere 0,54 ha, ktorá má potenciál byť dobudovaná na plochu parkovú lokálneho významu
- podporiť (rozšíriť) je vhodné i Drocárov park, rozšírenie je možné najmä v smere južnom
- pod areálom ZŠ na ulici Drobovej je nevyužitá plocha zelene, kde je možné vybudovať „adrenalinový park“, s jeho výstavbou „neorganizovane“ a svojpomocne sa už prišlo, túto aktivitu je vhodné podporiť.

13. Mestská časť - Šaca

Mestská časť tvorí prioritne zázemie a vybavenosť pre zamestnancov v U.S.Steel. MČ má však i historický kontext. Starú časť Šace reprezentuje historická štruktúra zástavby pri urbánnej osi v smere východo-západnom, na tejto osi leží kostol, kostolná záhrada, kríž, ďalej parková úprava a na konci osi je postavený rokokový kaštieľ s parterom (dnes súkromný a neprístupný), výmera 2,8 ha. V záhrade kaštieľa sú chránené tisy. Južne od tohto kaštieľa je klasicistický kaštieľ značne schátralý, zaujímavý je svojou pôvodnou parkovou úpravou, výmera parku 2,3 ha. Nová výstavba MČ je reprezentovaná centrom – postavené v 50-60-tych rokoch, priestorovo veľkoryso riešené, dostatok plôch zelene parkovo upravenej, bytové domy majú veľké medziblokové priestory, pri Rožňavskej ceste je široký pás zelene až 50 m. Odporúčania:

- alej z pagaštanov v parku chrániť legislatívne, stromy nutne okamžite ošetriť
- odstrániť všetky navážky stavebného materiálu a odpadu
- centrum MČ udržiavať, obnoviť v duchu pôvodného riešenia, nepripustiť zmenu v kompozícii, materiáloch, tvaroch, farebnosti apod., MČ má potenciál v priebehu 10-15 rokov byť pamiatkovou zónou z obdobia socializmu
- medziblokové priestory riešiť ako mikroklimatické plochy s intenzívnou výsadbou stromov, ideálne v spolupráci s občanmi

- nemocničný park o výmere 6,7 ha sprístupniť verejnosti, dotvoriť najmä doteraz nevysadené, resp. neriešené časti parku, park napojiť na okolité plochy i na lesný porast – prímestský park
- upraviť plochy okolo ZŠ v Šaci, ktoré nemajú dostatočné výsadby, plochy sú vhodné na riešenie min. zelene s mikroklimatickou funkciou,
- alej na Mládežníckej pravidelne ošetrovať a udržiavať
- prímestský park budovať v spolupráci s U.S.Steel ako kompenzáciu za znečisťovanie ovzdušia (USS je najväčším znečisťovateľom na Slovensku), park potom môže tematicky byť na U.S.Steel naviazaný a pracovníkmi firmy i následne využívaný
- riešiť zároveň plochy zelene v U.S.Steel, pre výsadbu stromov využiť každú možnú plochu

- okolo U.S.Steel vysadiť ochranné pásy zelene – jednak ako nástroj na elimináciu nepriaznivých pohľadov na objekty, jednak ako hygienickú zelen
- rozbiť krajinnú štruktúru novými remízkami, po dohode s užívateľom PPF spracovať HTÚP (hospodársko-technické úpravy pozemkov) a na ich základe vytvoriť ekostabilizačnú sieť vegetačných formácií v krajine, výsadby by mali byť realizované

prioritne v smere severo-južnom, podporiť poľné cesty, remízky a výsadby realizovať i historicky pravdivo (podľa historických máp)

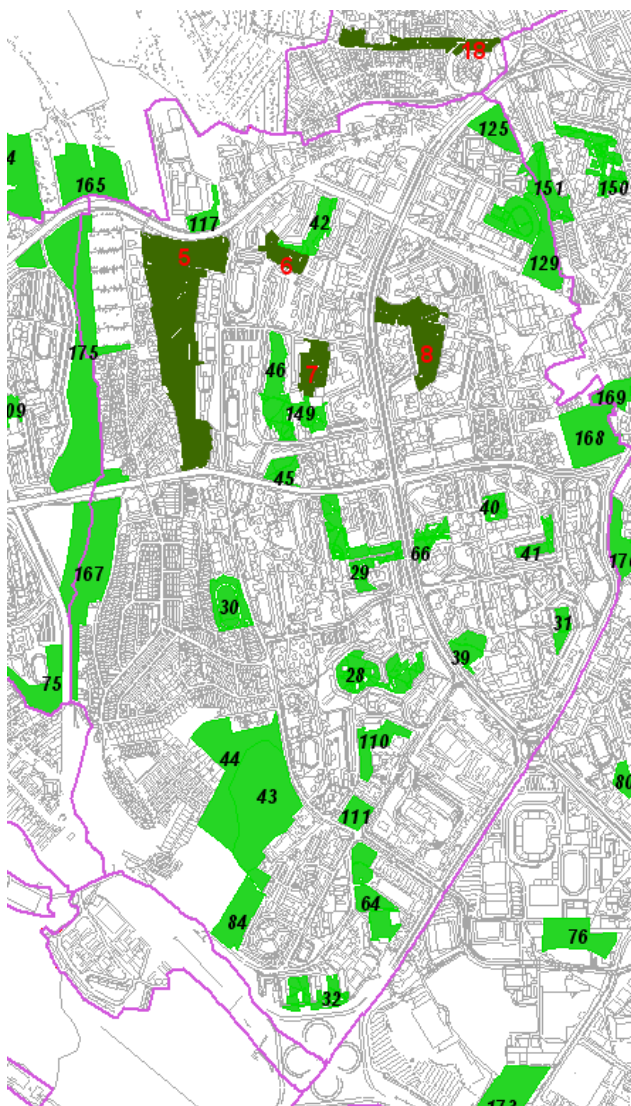
- využiť široký pás zelene okolo cesty Rožňavskej a vysadiť mohutnú izolačnú zeleň lesnickým spôsobom, ktorá bude po cca 20-30-tich rokoch pretransformovaná na park
- ulica Železiarenská predstavuje vstup do MČ, je to široká ulica a má potenciál byť lokálnym bulvárom, túto myšlienku treba overiť urbanistickou štúdiou
- Námestie oceliarov – preriešiť, objekt vybavenosti rekonštruovať, príľahlé medziblokové priestory doplniť o zeleň, udržiavať najmä čistotu prostredia
- Hotel Ferum – potrebné je upraviť jeho okolie vrátane parkoviska pred hotelom, parkovisko doplniť o stromy, plochy mimo areálu hotela riešiť urbanistickou štúdiou ako park s hygienickou zeleňou (izolačná plocha od Rožňavskej cesty)
- v Šaci je viacero ulíc (napr. pri zbernom dvore), kde je možné do ulíc dosadiť min. jednostrannú alej stromov, čo je z hľadiska mikroklimy a hygieny prostredia pozitívne
- kostol na Jabložovej ulici má síce nové spevnené plochy, ale kostolná záhrada nie je dobre vyriešená, pri kostole sú vysadené borovice, tuje, smreký apod. a listnaté stromy sú minimalizované, medzi cintorínom a kostolnou záhradou sú historické pagaštany v nie dobrom stave, je potrebné ich okamžite ošetriť
- cintorín na Jabložovej ulici je prakticky bez stromov, potrebné je hľadať možnosť výsadby stromov, najmä odizolovať cintorín od ciest, podporiť hlavnú kompozičnú os cintorína, pred cintorínom borovice nahradiť lipami či inými listnatými drevinami apod.
- potrebné je eliminovať negatívny vplyv U.S.Steel na MČ, podporiť od tohto objektu izolačnú zeleň, vytvoriť ochranný les, pri ceste líniové výsadby stromov – to by mala byť priorita všetkých zelených riešení v tejto MČ

14. Mestská časť - Západ

Mestská časť bola postavená v 60.-70.tých rokoch 20.storočia, tvorili ju Luník I. – VIII. MČ má výborný urbanizmus, zdanlivo i dostatok plôch zelene, avšak má akútny nedostatok parkových plôch a plôch s mikroklimatickou funkciou. Parky boli cielene budované v Luníku I.-Zuzkin park, v Luníku II. – Katkin park a v Luníku III. – Aničkin park, park (už bez mena) bol založený i v Luníku IV. Potom už postupne ciele zakladanie parkov ustupovalo intenzívnejšej zástavbe. Cez Luníky vedú pešie trasy, ktorými sú jednotlivé Luníky poprepájané a zároveň sú spojené i so starým mestom.

Odporúčania:

- historické jadro prešlo rekonštrukciou, tá sa však asi týkala len riešenia spevnených plôch, nutné je preriešiť i vegetačné plochy, prioritne odstrániť „nánosy“ (teda nepôvodné druhy drevín, ihličnany, tuje, ale ani brezy nie sú v danom území vhodné), ktoré plochu prehustili a narušili pôvodnú malebnosť a riešenie, znehodnotili priehľad na kaštieľ, historické stromy je nutné okamžite ošetriť
- park pri rokokovom kaštieli v spolupráci s majiteľom udržiavať ako prírodnú a kultúrnu pamiatku
- park pri klasicistickom kaštieli rekonštruovať, pri rekonštrukcii spracovať i archívny prieskum, podľa možnosti obnoviť pôvodnú alej vedúcu o kaštieľ a do poľnohospodárskej krajiny (zistiť, kam viedla a nakoľko je táto historická krajinná štruktúra obnoviteľná)

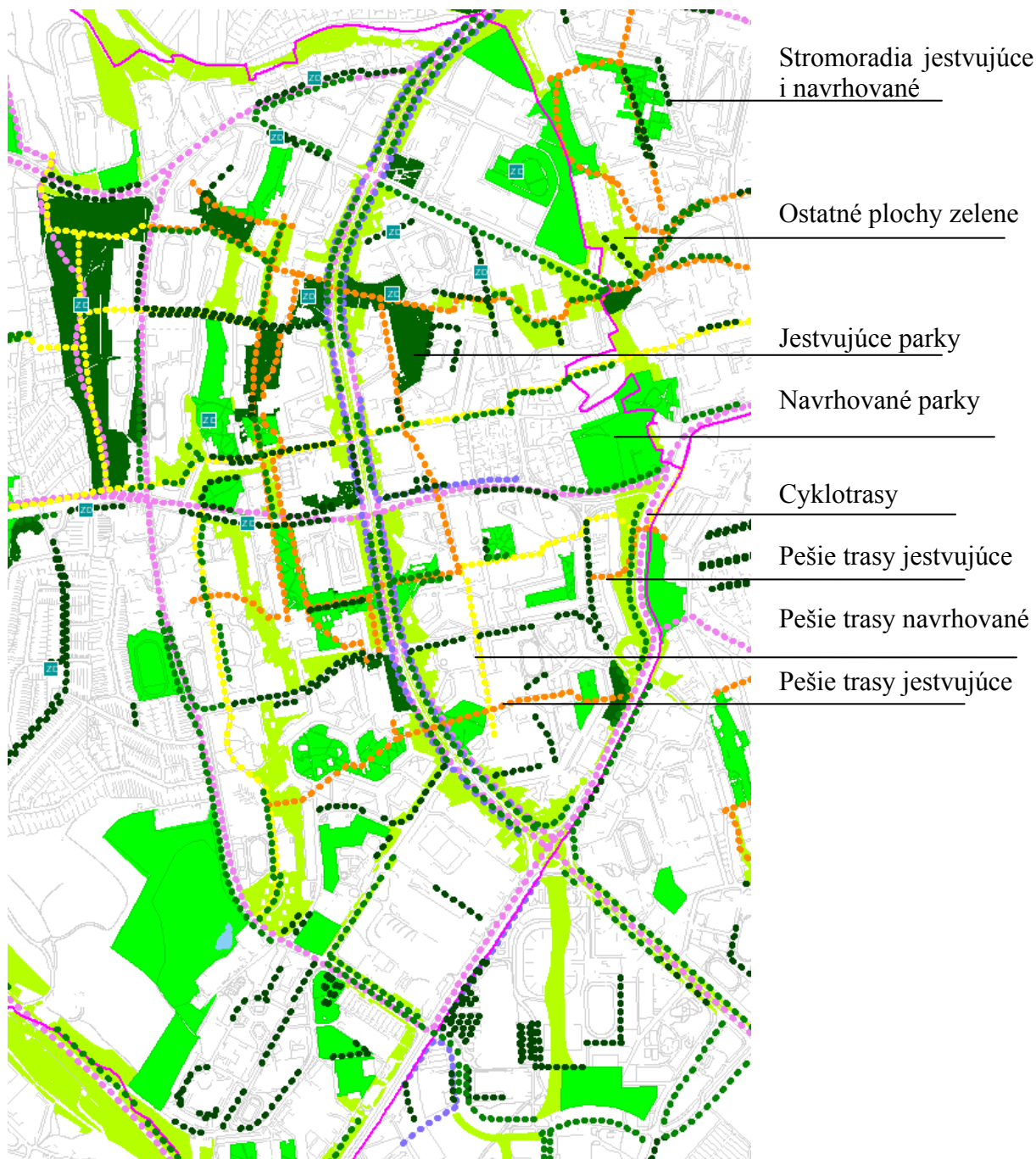

5	Borovicový háj
6	Katkin park
7	Aničkin park
8	Zuzkin park
18	Kalvária
28	Park Luník VII.
29	Betkin park
30	Nad Popradskou
31	Tri horky
32	Študentský park
39	Spoločenský park
40	Park muškatov
41	Idanský park
42	Katkin 2
43	Pluvátko-mokrad'
44	Pluvátko park
45	Na Torskej
46	Aničkin 2
63	pri Kauflande
64	Art-park
151	Židovský cintorín
76	Park športovcov
117	Majer Čičky
84	park Luník VIII.
175	Čičky
168	Sladovňa
169	Evanjelický cintorín
110	auto-park 1
111	auto-park 2
154	Račí potok
129	pod nemocnicou
125	NsP Tr.SNP

Odporúčania:

- plochy uvedené na nasledujúcom obrázku sú plochy parkové s výmerou nad 0,5 ha
- podporiť využitie plôch zelene v prospech budovania parkových plôch s drobnou architektúrou (svetlozelené plochy)
- Pluvátko – mokrad' koncipovať ako prírodný prvok, čiastočne ponechať na prirodzenú sukcesiu, dosadiť stromy, vytvoriť pozorovateľne, vytvoriť chodníky apod.
- Pluvátko – park – tvorí ochrannú zónu pre Pluvátko-mokrad', prípustná je výsadba pestrejšia a hlavne drobná vybavenosť plochy
- okrem parkových plôch je potrebné podporiť i plochy zelene s menšou výmerou, prioritne v miestach, kde sa nachádzajú detské ihriská, aby detičky neboli vystavené slnečnému úpeku
- Park Anička je možné rozšíriť vo svahu o časť „Anička 2“ (47), avšak táto časť už bude koncipovaná viac prírodne-krajinársky, časť ukludnená a plocha bude mať skôr funkciu mikroklimatickú a ekostabilizačnú, plocha môže byť koncipovaná až do podoby „biokoridoru“, i s kompaktnými výsadbami domácich druhov drevín
- v MČ sú dobre vybudované pešie trasy, tie je však potrebné podporiť výsadbami stromov – alejami, a podporiť plochami zelene (viď nasledujúci obrázok)

- školské areály sú situované popri ceste Popradskej, pritom je tu areál chátrajúci a ten je navrhnutý na transformáciu na park, ostatné školy sú pomerne udržiavané, ale v areáloch majú skutočne mnohé plochy neudržiavané, s množstvom náletových až invázných druhov drevín, tieto je potrebné urýchlene odstrániť a zároveň dosadiť zeleň, revitalizovať školské areály, doplniť stromy, vytvoriť učebne v exteriéri, nebezpečné stromy ošetriť, apod.
- plochu zelene pri Spoločenskom dome riešiť kreatívne s možnosťou konania spoločenských akcií v exteriéri

- Strana 174

- ošetriť stromy, nepripustiť radikálne orezy stromov, riešiť v rámci údržby i úpravu fyzikálnych a chemických vlastností pôdy apod.
- riešiť vyhlídkové body od židovského cintorína i z evanjelického cintorína
- v maximálnej miere na objektoch riešiť „zelenú architektúru“, prioritne zelené strechy, prípadne zelené fasády na bytových domoch
- plochy MŠ podporiť zeleňou, aby priemiet korún v MŠ bol na úrovni 60%, pretože práve táto veková skupina je citlivá na prehrievanie prostredia
- na plochách parkov budovať mikrodepresie a v nich zachytávať povrchové vody, mikrodepresie riešiť ako systém
- pri riešení nových objektov riešiť i zadržiavanie vody zo striech v rámci zóny
- do ulíc aplikovať výsadby stromov, a to i za cenu, že sa bude odstraňovať asfalt, betón, či inak spevnené povrchy
- parkoviská, chodníky budovať z povrchov vsiakavých, aby sa do pôdy dostala voda spevnené plochy spádovať k plochám zelene
- parky i areály škôlok riešiť tematicky
- prezentovať Pľuvátko – miesto ťažby ílovitej zeminy, vytvoriť prepojenie na Centrum voľného času, Pľuvátko riešiť ako eko-edukačnú plochu
- Majer Čičky (jazdecký areál) napojiť na krajinný systém a na biokoridor Račieho potoka

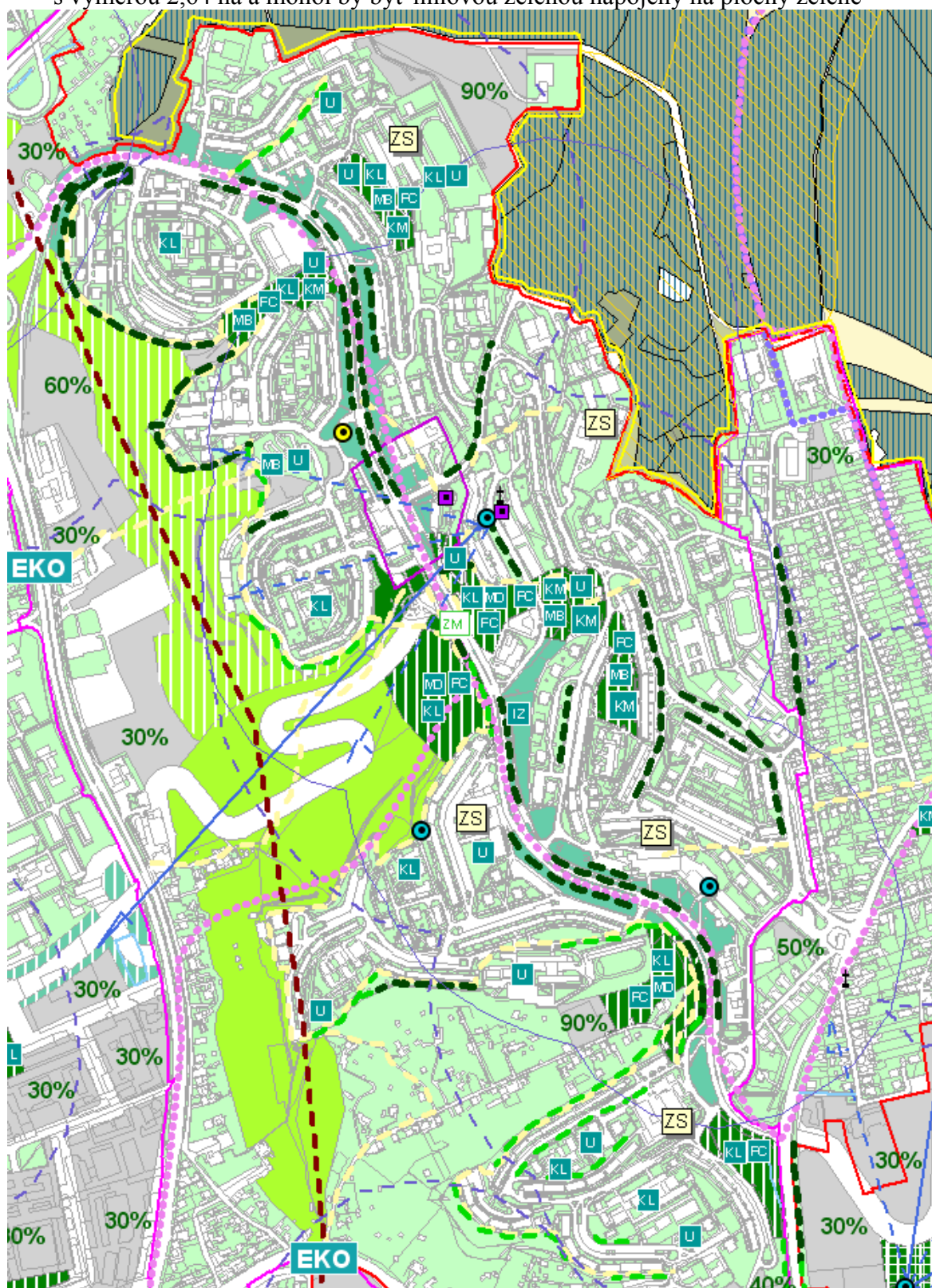
15. Mestská časť - Sídliisko Dargovských hrdinov – Furča

Sídliisko sa stalo jednou z dominant mesta, vytvára nad mestom hradbu objektov a novodobú panorámu mesta. Postavené je vo svahu a to limituje i územné riešenie. Zelené je pomerne málo, len 61 m²/obyvateľa. Táto MČ nemá prakticky žiaden park, jedinou parkovo upravenou plochou je malá plocha pri Penzióne Fontána o výmere 0,75 ha. Z hľadiska mikroklimatického je pozitívny súvislý porast pod Furčou, z hľadiska využitia je však v súčasnosti pre krátkodobú rekreáciu nevyužitý. Svahy sú medzi jednotlivými časťami sídliska erodované, vytvorené sú tu strže, ktoré tvoria akýsi priestor pre pobyt obyvateľov. Pešia trasa vedie po hrane – medzi súvislým prírodným prvkom a medzi zastavaným územím.

Odporúčania:

- prírodný prvok (v MÚSES je označený ako biocentrum) transformovať na park, ktorý by plnil prioritne funkciu mikroklimatickú a priemiet korún na plochu bude min. 80%
- komunikáciu (peší ťah) po hrane svahu podporiť ako prechádzkovú trasu po celej sídliska
- podporiť jestvujúce aleje popri Tr. gen. L.Svobodu, prípadne ich doplniť
- zeleňou podporiť spomínané strže a transformovať ich na pobytové plochy prírodného charakteru s vybavenosťou,
- udržať cyklotrialovú dráhu medzi časťou Dargovských hrdinov II. a Dargovských hrdinov III., z miesta jej štartovacej plochy podporiť výhľad na mesto
- medzi Dargovských hrdinov I. a II. v časti Lidické námestie vybudovať skôr pobytový park s detským ihriskom, psiú lúku umiestniť k hrane svahu
- parčík pri penzióne Fontána bol koncipovaný ako kultúrno-spoločenská plocha s fontánou, s pódium a s kvetinovými záhonmi. parčík však bude plánovanou komunikáciou prerušený, tým sa zrejme i jeho súčasná funkcia stratí, avšak plochy zelene sú dostatočné na to, aby v tejto časti sídliska park vznikol, Vhodné je tu umiestniť napr. vyhlídkový bod, vytvoriť spoločenskú plochu medzi ulicami Bašťovanského a kpt. Jaroša, novú cestu preklenúť chodníkom pre peších napr. zeleným

mostom. Nový park pri ceste by mohol mať výmeru rozšíriť parčík pri Fontáne o park s výmerou 2,64 ha a mohol by byť líniovou zeleňou napojený na plochy zelene

- medzi ulicami kpt. Jaroša a ulicou Povstania českého ľudu je záhradkárská osada. Dala by sa transformovať opäť na verejnú zeleň, avšak s problémami: na Vyšnej úvrati sú

väčšinou staré rodinné domy, inde je výstavba minimálna z dôvodu zosuvov. Dôvodom pre váhanie s vybudovaním parku je potreba výkupu pozemkov a rozsiahle neudržiavané plochy severne. Plochu zelene je možné vybudovať ešte pri ZŠ na ulici Postupimskej. Čo je síce územie stabilné a vhodné na zástavbu, ale v tomto mieste je potrebné vybudovať park z dôvodu jeho dostupnosti do 300m.

- už prebieha transformácia na rodinné domy. Plochu zelene je možné vybudovať ešte pri ZŠ na ulici Postupimskej.
- ďalší parčík je možné riešiť nad ulicou Clementisovou, kde už sú vysadené dreviny, avšak bez jasnej koncepcie
- časť Dargovských hrdinov V. a VI. nadväzuje na lesné porasty, vstup do lesov je na konci ulici Furčianska za vodojemom. Tu bude i vstup so prímestského parku Furča, treba však vstup do lesov ešte podporiť, vytvoriť tu napr. parkovisko apod. Pri vstupe do lesa sú solitérne duby, ktoré by mali zostať chránené.
- medzi ulicami Furčianska a Charkovská je kolónia garáží, ktoré je vhodné odstrániť a plochu využiť v prospech zelene
- pri Katolíckej škole sv. Cyrila a Metoda je vysoký podiel ihličnatých drevín, vhodná bude zmena druhového zloženia v prípade rekonštrukcie porastov
- na ulici Furčianskej je pekné stromoradie, ktoré je potrebné akceptovať a chrániť na lokálnej úrovni
- pomerne málo zelene majú základné a stredné školy, terén je náročný na údržbu, športové plochy (pokiaľ sú) sú v stiesnených pomeroch apod. Tieto areály treba aspoň podporiť zeleňou, vysadené stromy spríjemnia mikroklimu, budú mať funkciu tienidla a dotvorí sa nimi školský areál
- parčík je možné založiť pod ulicou Krosnianskou, výmera 0,9 ha, čiastočne sú tu stromy vysadené
- pomerne veľká plocha zelene sa nachádza pri kostoloch na Dargovských hrdinov VI., kde pri Kostole sv. rodiny je i plastika (úprava by mala byť prehodnotená) i plocha pre posedenie, avšak nie dobre riešená, celý priestor by mal byť preriešený. Od kostolov je výhľad na mesto, v rámci úpravy by i tento fakt mal byť akceptovaný.
- v uliciach nie je priestor na stromy, len miestami sú stromy vysadené. Parkoviská by tiež mali byť podporené zeleňou, čo je tiež problém. V celom sídlisku je priveľa betónu, pretože i svahy sú sterasované. Potrebné je zvážiť možnosť vytvorenia vertikálnych zelených stien a prípadne zelených striech pre zlepšenie mikroklimy. Svahy sídliska sú juhozápadné, silne prehrievané, nedostatok vody v pôde je evidentný, pôdy sú vysychavé. O to viac by tu mali byť vysadené stromy, ktoré by korunami vytvárali tieniaci efekt.

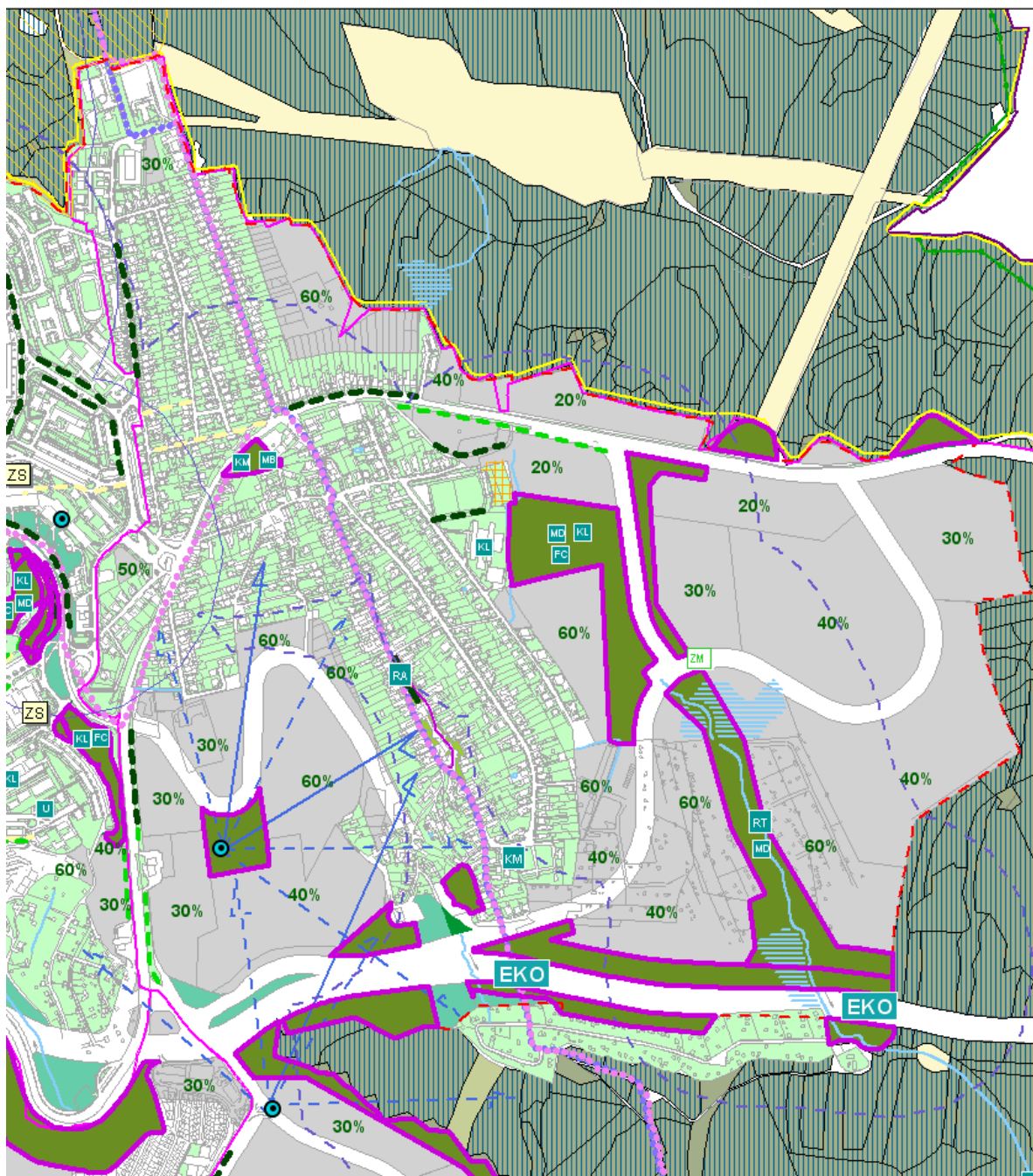
16. Mestská časť – Košická Nová Ves

MČ vidieckeho typu je priamo napojená na MČ Dargovských hrdinov. MČ pretína cesta E50 značne frekventovaná. Centrum MČ sa nachádza pod cestou E50 a tvorí ho kostol s malou kostolnou záhradou. Pri kostole boli vysadené stromy už cca 50-60 ročné stromy, ktoré boli zničené radikálnym rezom (poškodenie cudzieho majetku), tuje a borovice okolo kostola zostali zachované. V MČ sa nenachádza žiadna parková plocha, prevládajú záhrady pri rodinných domoch. V tejto MČ sa plánuje značný územný rozvoj.

Odporúčania:

- okolo cesty E50 je potrebné vytvoriť alej primárne s hygienickou funkciou
- potrebné je uložiť do zeme vzdušné elektrické vedenia, aby neprekážali stromom

- v uliciach riešiť chodníky, dažďovú kanalizáciu a vnieť do ulíc zeleň – stromoradia, alebo i živé ploty, malé plochy verejnej zelene riešiť výsadbou stromov s mikroklimatickou funkciou
- v kostolnej záhrade treba odstrániť ihličnaté dreviny a nasadiť stromy historicky pravdivé – lipy, javory (domáce, listnaté)
- na južnej hranici je záhradkárska osada, ktorá sa transformuje na zónu IBV a tá je priamo napojená na príľahlý rekreačný les, avšak medzi obcou a osadou je plánovaná výstavba komunikácie, ktorú bude potrebné izolovať zeleňou, a obec s osadou prepojiť premostením, pri plánovaní mosta sa prikloniť aj k vybudovaniu ekoduktu
- vyzdvihnúť miesta, kde sú križky a božie muky

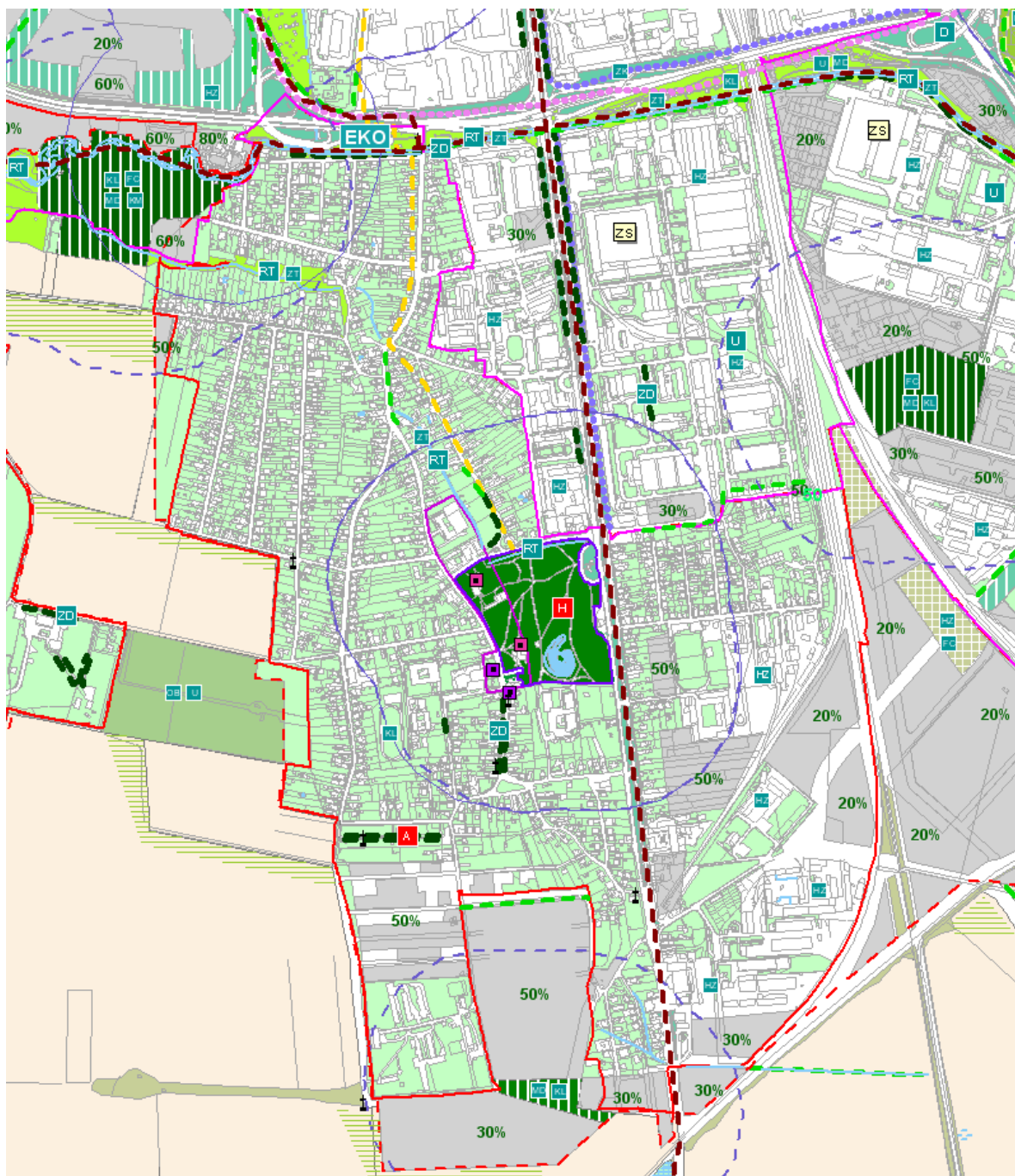
- v rámci územného rozvoja bude vybudovaný park pri Novoveskom potoku na jeho pravej strane, na jeho ľavej strane bude podporený biokoridor, ktorým bude územie napojené na prírodné prostredie a rekreačné lesy
- v dvoch lokalitách na Novoveskom potoku je v súčasnosti podmáčané územie, toto územie bude akceptované, prípadne bude pre zadržanie vody na toku vybudovaná ďalšia terénna depresia s haťou
- pri územnom rozvoji je vhodné uchovať vidiecky ráz MČ, a to ako v urbanizme, tak v architektúre, využívať regionálne prvky, riešiť záhrady väčšie, umožňujúce samozásobovanie, vo vzdialenejšej časti záhrad umiestniť ovocné stromy, umožniť v okrajových častiach i chov hydiny a iných domácich zvierat, určiť i lokalitu pre súčasné nové majere, hospodárske dvory menšieho rozsahu apod.
- pri plánovaní IBV riešiť i uličný parter, v uličnom priestore počítať min. s jednostrannou alejou zo stromov listnatých, pred RD riešiť predzáhradky typické pre vidiecku obec regiónu s využitím tradičných okrasných druhov kvetov,
- diskusiou s obyvateľmi a s využitím metód participatívneho plánovania dosiahnuť súhlas s jednotným riešením oplotení - živé ploty, alebo tradičné drevené ploty, tým sa podporí vidiecky ráz mestskej časti

17. Mestská časť - Barca

MČ vidieckeho typu na juhu Košíc. V MČ prevažuje bývanie v RD a je tu značne rozľahlá priemyselná zóna, časť objektov je deštruovaná. Centrum MČ sa nachádza v strede obce, sídlo MČ je v historickom parku. MČ disponuje parkom o výmere 7,3 ha, ďalší park sa v obci nenachádza. V uliciach zeleň chýba, priemyselná zóna je prakticky bez zelene, v obci je niekoľko stromov vhodných na legislatívnu ochranu. Rozvoj MČ je limitovaný letiskom i železnicou. Najväčší problém tejto MČ je prehrievanie a hygiena prostredia.

Odporúčania:

- okolo Južnej triedy vysadiť stromy veľkokorunné, v ulici je pre ne dostatočný priestor, ich funkcia bude prioritne hygienická
- jednostranná lipová alej je na ulici Tešedíkovej, tú treba chrániť pred poškodením a pravidelne ošetrovať, vhodné je i na druhú stranu vysadiť min. živý plot
- Abovská ulica ako jedna z mála má pásy zelene, kde sú však vysadené tuje, tie treba odstrániť a zasadiť listnaté stromy, napr. pyramídálne hraby apod.
- kostolná záhrada bola z časti zastavaná, ihličnaté stromy je vhodné postupne odstrániť a nahradiť ich lipami
- pred katolíckym kostolom je len zatrávnená plocha, za farou je záhrada, ktorú je vhodné dotvoriť
- park je po rekonštrukcii, niektoré prvky však neboli vhodne riešené, napr. je vhodné preriešiť amfiteáter, pri ďalšej rekonštrukcii jazierka neuvažovať s hydroizolačnou fóliou, ktorá je historicky nepravdivá, tiež je potrebné stromy udržiavať v dobrom zdravotnom stave pravidelným cca 5-ročným ošetrovaním a výchovným či udržiavacím rezom, potrebné je tiež v pravidelných 3-5 ročných intervaloch zlepšovať pôdne podmienky, fyzikálne a chemické vlastnosti pôdy
- v parku sú stromy, ktoré je potrebné vyhlásiť za legislatívne chránené, ale i stromy, akceptovať ochranu celého parku i kaštieľov
- v parku rekonštruovať i druhé jazierko pred barokovým kaštieľom – využiť pri rekonštrukcii ílovité „tehly“ a mazaninu
- na konci ulice Abovskej je plocha zelene s nádhernou vrbou s obvodom kmeňa cca 5 m, tento strom je potrebné chrániť a v období sucha ho zalievať

- chrániť alej na cintoríne, stromy pravidelne v 3-5 ročných intervaloch ošetrovať, po strane cintorína odstrániť ihličnaté stromy a zasadiť opäť veľkokorunné lipy, ktoré budú mať nasadenú korunku vo výške min 2,8 m, na konci cintorína riešiť výsadbu stromov po obvode MČ
- dotvoriť (a nie len po stránke zelene) je potrebné i areál MŠ, areál ZŠ, areál veterinárnej školy i areál výchovného zariadenia na Tešedíkovej ulici
- do ulíc v MČ vkladať stromy i za cenu odstránenia spevnených plôch na jednej strane ulice, toto riešiť najmä v uliciach, kde sú obojstranne chodníky a prioritne pri uliciach, ktoré sú pri priemyselnej zóne
- MČ sa nachádza v poľnohospodárskej pôde a pri letisku, je potrebné zvážiť vytvorenie „zeleného prstenca“ okolo MČ, pretože MČ nemá dostatok zelene a tiež nemá prírodné zázemie, ako iné časti mesta

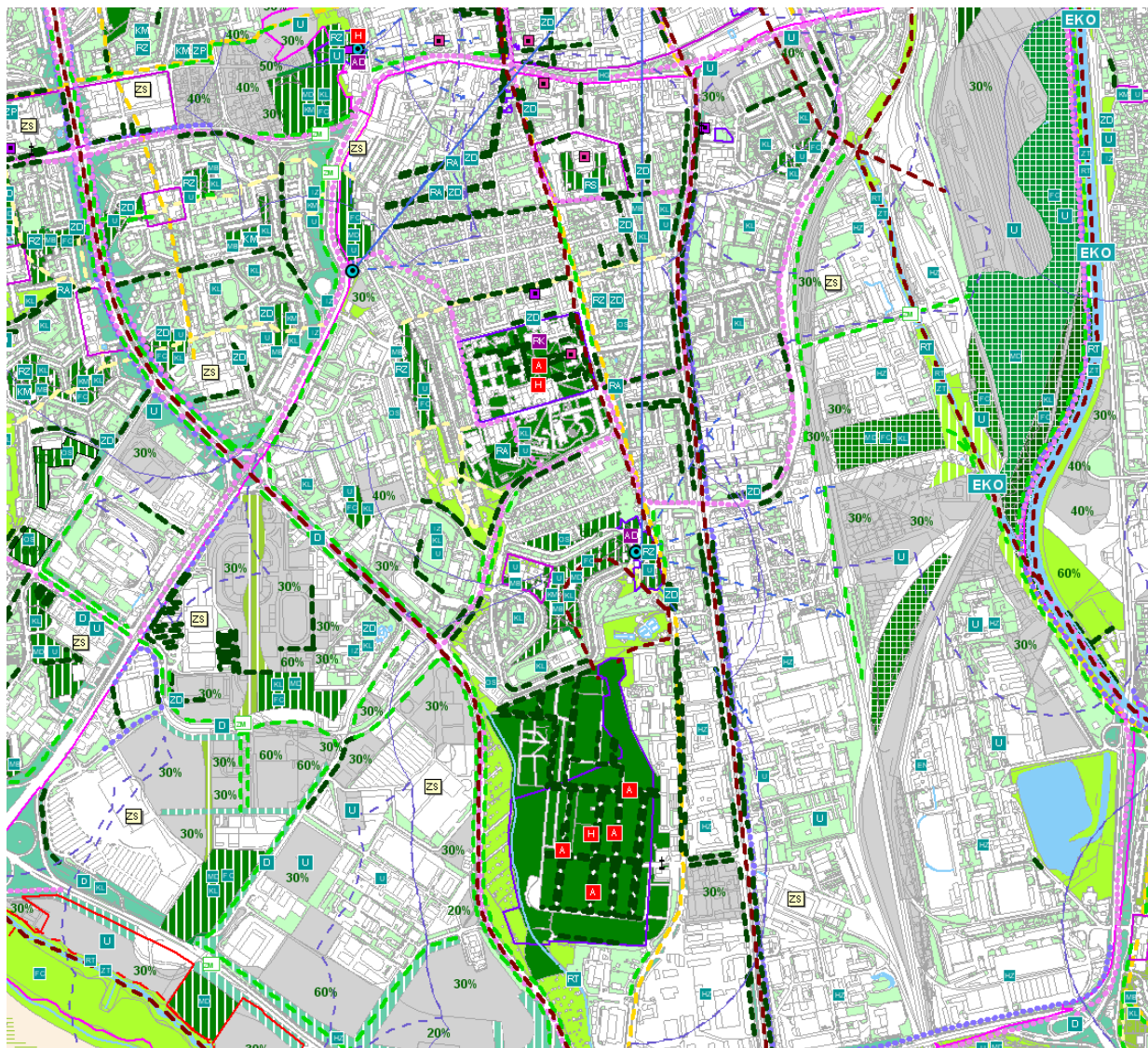
- od investorov v rámci priemyselnej zóny požadovať osadenie stromov na všetky plochy zelene, tiež uplatnenie popínavých drevín po výrobných halách, skladoch apod. , je to dôležité z hľadiska podpory mikroklimy a hygieny prostredia, pretože spevnené plochy podporujú prehrievanie prostredia a to je potrebné eliminovať
- ihličnaté druhy v priemyselných zónach zameniť za dreviny listnaté, na parkoviská vysadiť tiež stromy (odstrániť betóny a asfalty v mieste výsadiieb a vymeniť zeminu na 100%), zeleň situovať najmä po obvode areálov
- v nových výrobných či skladových priestoroch požadovať min. 20%-ný podiel plôch zelene, pričom plochy budú husto vysadené stromami, priemer korún na plochu zelene bude min. 60%, požadovať zelené strechy a popínavé dreviny po fasádach
- v priemyselnej zóne v jej nových častiach riešiť zberné jazierko dažďovej vody zo spevnených plôch a zo striech, tiež spevnené plochy spádovať k plochám zelene

18. Mestská časť – Košice Juh

Polyfunkčná MČ, kde priemyselná zóna zaberá asi tretinu územia. Táto MČ nemá dostatok plôch zelene, je prehrievaná z dôvodu prílišného spevnenia plôch v priemyselných areáloch, ale i pri obchodných centrách. Jadrom systému zelene je verejný cintorín a nemocničný park. Seligovo jazero je vybudované pre potreby teplárne a nie je prístupné. Odporúčania:

- vnútroblokový priestor na sídlisku Železníky pretransformovať na park
- odstrániť garážové kolónie a na ich mieste vybudovať park celomestského významu s vyhlídkou v mieste, kde stála kedysi šibenica, toto miesto je vizuálne exponované
- verejný cintorín chrániť, aleje pravidelne ošetrovať, a chrániť pred poškodením i nevhodným (radikálnym) rezom, nové časti cintorína preriešiť, nadviazať na tradíciu stromov i v rámci urnového hája, odstrániť tujovité steny a zosúladiť nový cintorín s pôvodným cintorínom, odstrániť rôzne „nánosy“ doby, teda z hrobových polí odstrániť dreviny, ktoré narúšajú pôvodnú kompozíciu, v rámci prevádzkového poriadku a v spolupráci so správcom cintorínov obmedziť používanie umelých kvetov na cintoríne (vzor napr. SRN - o živé kvety na hroboch sa bude starať správca cintorína na požiadanie rodiny)
- na ulici Alejovej vysadiť po oboch stranách aleje stromov, záhradkársku osadu nad cintorínom transformovať na parkovú zeleň, rešpektovať ochranné pásmo cintorína a v ochrannom pásme je možné realizovať výsadby a vybudovať tak „zelený prstenec“ okolo cintorína, prípadne parkovacie plochy so zeleňou apod.
- nemocničný areál na Rastislavovej ulici chrániť i pamiatkovo vrátane zelene, aleje stromov v rámci kompozície udržiavať, ošetrovať, chrániť pred poškodením, v novej časti nemocnice riešiť nemocničnú záhradu, prioritne ako plochu mikroklimatickú a tiež rekondičnú
- sídlisko Košice 1 na ulici Rastislavovej (oproti NsP) je zaujímavé urbanistickým riešením, ktorému zodpovedajú i plochy zelene, ktoré majú parkovú úpravu, tento priestor je potrebné zachovať v pôvodnom stave, nedopustiť jeho „modernizáciu“
- vytvorenie parku v rámci sídliska Tugenevova o výmere cca 1,5 ha, ide o transformáciu medziblokového priestoru, v rámci riešenia doplniť nie len dreviny, ale i prvky drobnej architektúry
- park o výmere cca 2 ha je možné vybudovať pri sídlisku „Za štadiónom“ (ulica Žižkova) na nevyužitých plochách neďaleko Steel-Arény
- adaptáciou kasární mesto získalo Kulturpark, kde je plocha zelene o výmere cca 1 ha. Na tejto ploche sú vzrastlé stromy vo vek 70-80 rokov, ktoré sú vysoko vyvetvené, a preto ich treba bezodkladne ošetriť

- na sídlisku Osloboditeľov medzi Južnou triedou a Jantárovou ulicou je možné jeden medziblokový priestor povýšiť na park, jedná sa o plochu na konci ulice Partizánskej, plochu je vhodné preriešiť, doplniť ju o prvky malej architektúry, tvoriť ju vzhľadom na blízkosť umeleckej školy ako „exteriérovú galériu“ a exteriérovou tvorivou dielňou

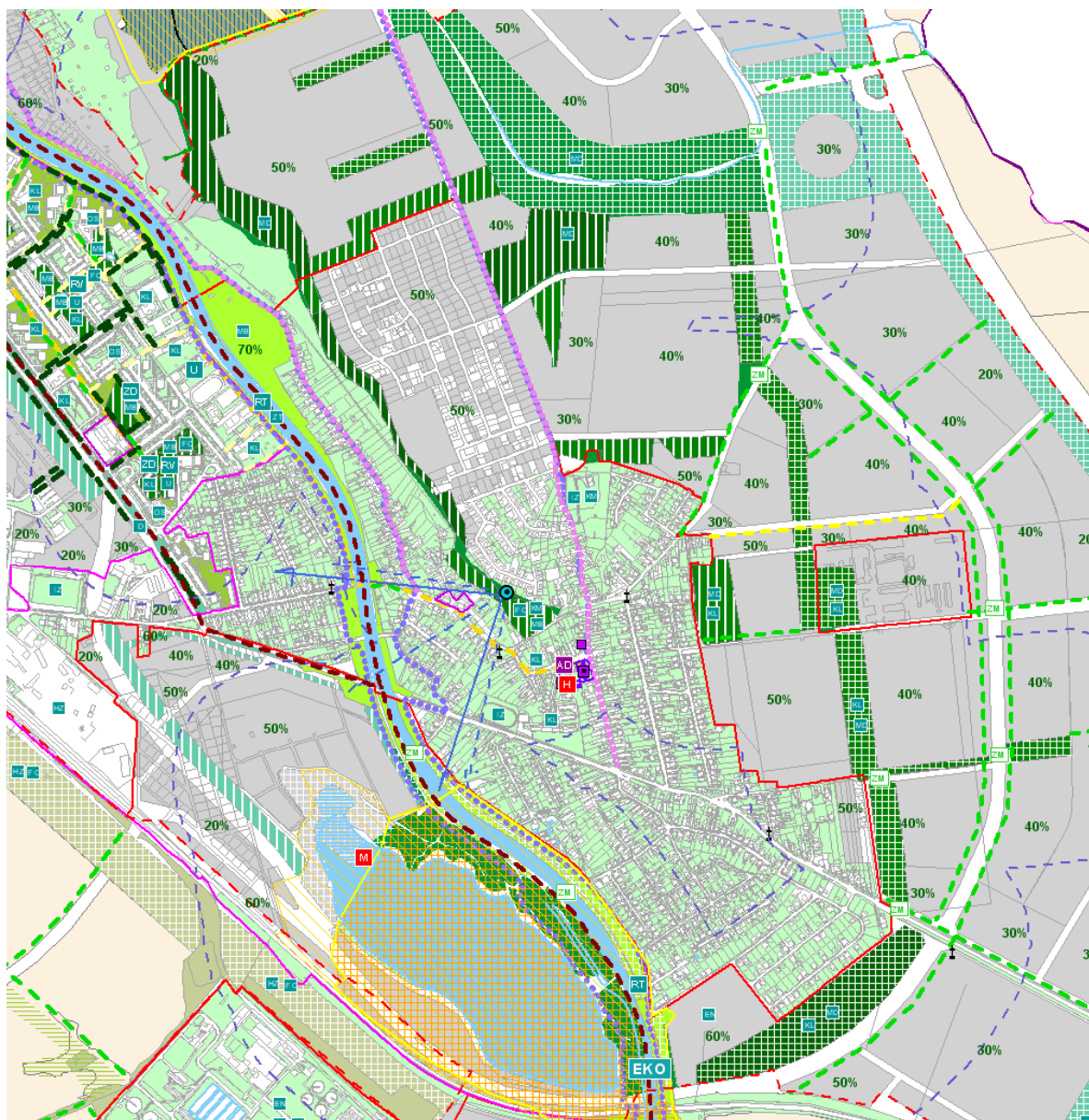
- medzi ulicou Palárikovou a Hollého je historický objekt s ohradenou záhradou, túto záhradu je vhodné akceptovať ako historickú, pamiatkovo ju chrániť a rekonštruovať
- areál Hotelovej školy má dostatočné plochy zelene i športoviská v rámci areálu, z časti areálu (pred budovou alebo i za budovou) by bolo vhodné vytvoriť verejný park, jeho min. výmera by bola 0,6 ha, k tomu je však potrebné odstrániť oplatenie okolo plochy budúceho parku, ktoré pôsobí bariérovú a neesteticky
- na ulici Milosrdenstva, Skladnej, Kukučínovej, Rázusovej atď. doplniť stromy
- paradoxom je, že na ulici Lipovej nie je ani jedna lipa, na ulici Javorovej ani jeden javor. Ak by sa u týchto ulíc preorganizovala doprava (budú jednosmerné), potom by bolo možné do ulíc po vybraní spevnených plôch vysadiť stromy
- podporiť zeleň popri železničnej trati

- Mlynský náhon preteká v tejto časti cez priemyselnú zónu, jeho význam a funkcia sa tu stráca, preto je potrebné vyzdvihnúť tento tok, doplniť vodu, ošetriť porasty, na mieste kontaktu s koľajiskom vytvoriť zelenú plochu prírodného charakteru, ktorá bude prechádzať v mieste sútoku s Hornádom do parku (lužného lesa)
- na ulici Jarmočnej vybudovať obojstrannú alej, ktorá bude nadväzovať na park v mieste súčasného koľajiska
- priemyselnú zónu preriešiť samostatnou štúdiou, popri Mlynskom náhone uvažovať s vybudovaním cyklistickej trasy, ktorá sa bude napájať na cyklistickú i pešiu trasu pri Hornáde
- samostatnou štúdiou riešiť súčasnú plochu koľajiska nákladnej stanice, kde bude časť zastavaná a časť parková (funkcia mikroklimatická). Cez parkovú časť je vhodné viesť rameno rieky Hornád (nový prvok v urbánnom prostredí), vytvoriť tu mikrodepresie, prípadne sústavu vodných plôch a koľajiska nákladnej stanice transformovať prioritne na zeleň, tak pri rieke Hornád vytvoriť porasty lesného i parkového charakteru, tiež je potrebné zvážiť, či by v tomto úseku nebolo možné vytvoriť meander, ktorým by sa odtok vody v Hornáde o niečo spomalil, vhodné by bolo v tomto mieste nechať Hornád na časť územia vybrežovať a vytvoriť tak podmienky pre obnovu lužného lesa. Tento počin by mal za následok jednak podporu ekosystému, renaturalizáciu územia, ale z hľadiska urbanizmu i podporu mikroklimy v širšom kontexte a elimináciu spevnených plôch, ktoré majú vplyv na otepľovanie územia najmä v priemyselnej zóne a blízkom okolí
- v rámci vlakového koľajiska by parková plocha mala vzniknúť práve pri Palackého ulici, táto časť je blízko starého mesta a je žiaduce i pri starom meste okrem Mestského parku vybudovať nový park, ktorým by sa podporila i mikroklima v dostupnom území
- zvážiť možnosť sprístupnenia Seligovho jazera bez možnosti kúpania sa, je to plocha dôležitá z hľadiska mikroklimatického (ochladzovanie územia), z hľadiska psychickej pohody (vplyv na relax)

19. Mestská časť – Krásna

Mestská časť má z časti charakter vidieckej obce, funkčne tu prevláda bývanie v rodinných domoch, vidiecky charakter však MČ postupne stráca, najmä nová výstavba už preberá cudzie vzory a nie regionálne prvky. IBV v MČ Krásna priamo nadväzuje na sídlisko Nad jazerom. Cez MČ preteká Hornád, nachádza sa tu jazero Štrkovisko (jazero Krásna) - bývalé štrkovisko, ktoré vzniklo vďaka ťažbe štrku, a v tejto MČ sa plánuje intenzívny územný rozvoj, ten je však limitovaný na jednej strane železnicou, na strane druhej plánovaným obchvatom mesta. MČ je pomerne zaťažená, pretože sa tu nachádza „šedá zóna“, tj. ČOV, spaľovňa (veľký zdroj znečistenia ovzdušia), plánuje sa tu prekladisko, po južnej hranici bude viesť južný obchvat mesta apod. Všetky uvedené prvky „šedej zóny“ majú ochranné pásmo, ktoré je potrebné riešiť ako plochu zelene, aby sa eliminoval vplyv uvedených stavieb. Odporúčania:

- podporiť biokoridor a zelenú prírodnú os Hornád výsadbami okolo toku, ochranou jestvujúcich porastov pri toku rieky
- okolo jazera nerozširovať výstavbu rodinných domov nad súčasný stav, ale vybudovať „zelenú“, oddychovú zónu, zastaviť zavážanie jazera stavebným odpadom, jazero chrániť i s porastmi
- jazero, Hornád i porasty v tejto časti využiť na budovanie prírode blízkeho lesoparku na báze lužných lesov, priestor okolo jazera odizolovať od spaľovne širokým pásom izolačnej zelene

- do lesoparku poňať i vodné plochy v súčasnom areáli Správy mestskej zelene
- vytvoriť ďalšiu prírodnú os, a to od prírodného parku Heringeš po archeologické nálezisko – bývalý kláštor benediktínov, pričom na hrebeni svahu budú vysadené porasty lesníckym spôsobom a pri kláštore bude vybudovaný park s vyhliadkou
- ďalšia zelená os bude vybudovaná popri vodnom toku z odkaliska plánovanú komunikáciu (obchvat mesta) a k rieke Toryse, opäť to bude zeleň prírodného charakteru vysadená lesníckym spôsobom prevažne z druhov tvrdého luhu
- vyzdvihnúť a stromami podporiť miesta krížom alebo božou mukou
- dominantnou stavbou je kostol sv. Cyrila a Metoda, kostolná záhrada je však minimalizovaná a je v nej len niekoľko líp a smrekov, lípy je potrebné ošetriť a chrániť pred poškodením či radikálnym rezom, ihličnaté dreviny je potrebné postupne nahradiť listnatými stromami, oplotenie okolo kostola odstrániť
- kaštieľ v Krásnej pri kostole je po rekonštrukcii, plocha zelene pred kaštieľom nie je ešte upravená, ihličnaté dreviny v pohľadovej osi rámujú kaštieľ, nová úprava by

mala korešpondovať so slohom kaštieľa, vhodná je teda historická úprava na základe archívneho prieskumu

- záhrady za kaštieľom už neexistujú, na ploche historických záhrad sú postavené bytovky a zvyšok bol rozparcelovaný na záhrady pri RD
- za kaštieľom je Základná škola s pomerne veľkým areálom, tento je potrebné preriešiť, dať mu istú tematickú náplň (napr. Evihrajko apod.), upraviť plochy na park a sprístupniť ho obyvateľom MČ, zároveň je školský areál potrebné odizolovať od cesty III/552 z dôvodu hygienického
- pri Materskej škole sa nachádzajú dva historické stromy – pagaštany, zrejme pozostatok z historických úprav, tieto je potrebné chrániť, ošetriť, el. vedenia a telekomunikačné vzdušné káble uložiť do zeme, aby práve ochrana káblov nebola dôvodom na nezmyselný orez stromov, jeden z pagaštanov má dutinu a javí sa ako staticky nestabilný, je potrebné prioritne riešiť jeho ošetrovanie arboristom
- cintorín sa dostáva do blízkosti novej IBV, je potrebné rešpektovať ochranné pásmo cintorína, do ochranného pásma vysadiť stromy, cintorín pohľadovo odizolovať od jestvujúcej IBV
- stromy okolo cintorína sú značne vypadnuté a poškodené, obnova aleje je vhodná
- cintorín je prakticky bez stromov (až na pár výnimiek), prevládajú ihličnaté stromy, pri dome smútku sú smrekovce, cintorín je vhodné dotvoriť
- parkovisko pri cintoríne upraviť, použiť pri budovaní vsiakavé povrchy (minerálny betón), parkovisko doplniť stromami 1 strom na 5 parkovacích miest
- podporiť sprievodnú zeleň popri železnici
- podporiť sprievodnú zeleň popri plánovanom obchvate mesta
- do uličných priestorov počítať s min. jednostrannou alejou
- pri IBV vidieckeho typu zachovať 50-60% plôch zelene, u IBV mestského typu požadovať 40-50% plôch zelene z pozemku
- v rámci priemyselnej zóny požadovať od investorov min. 20% plôch zelene v rámci jednotlivých areálov, výsadbu stromov situovať prioritne po obvode z dôvodu hygienického, na objektoch uplatňovať strešné záhrady a popínavé dreviny na fasádach

20. Mestská časť - Nad jazerom

Mestskú časť tvorí sídlisko Nad jazerom, sídlisko Krásna a priemyselná zóna. Obidve sídliská vytvárajú jeden celok a sú i pešími trasami prepojené. Pomerne výrazná urbanizačná os je cesta Slanecká, okolo ktorej sú vysadené pyramídálne topole, ktoré celému územiu dávajú identitu. Hlavnou prírodnou osou je rieka Hornád, ktorá je z časti a bez porastov, z časti so sprievodnou zeleňou. Zároveň je to i urbanistická os, pretože popri Hornáde vedie promenáda i cyklistická trasa. Sídlisková zeleň je mladá, vitálna, boli tu tiež vybudované parky, ktoré je potrebné obnoviť, a sú tu tiež plochy, ktoré je možné využiť pre budovanie nových parkových plôch.

Odporúčania:

- topole na Slaneckej ceste udržiavať a založiť novú alej, ktorá nahradí súčasnú alej, topoľovú alej je potrebné udržať, pretože predstavuje identifikačný znak tohto územia
- rekreačnú zónu Jazero udržiavať, doplniť zeleň po obvode jazera, parkovisko pri jazere doplniť o stromy v pomere 1:5 (1 strom na 5 parkovacích miest), zvýšiť kvalitu vybavenosti pri stave, plochu medzi Hornádom a jazerom udržiavať v súčasnom prírodnom duchu
- odstrániť kolóniu garáží pri Hornáde a podporiť sprievodnú zeleň Hornádu

-

- Ateliér Dobručka, s.r.o., Nitra
- Strana 186

gréckokatolíckeho kostola bude vhodné vytvoriť kvalitný park, tento park je možné prepojiť peším ťahom s rekreačnou zónou Jazero, a to po nábreží jazera

- za OD Branisko je menšia parková plocha o výmere 0,6 ha, ktorá však nadväzuje priamo na zeleň pri jazere, plocha v súčasnosti má skôr charakter medziblokového priestoru, to je však potrebné zmeniť a vytvoriť isté predpolie pri OD a pred jazerom
- Na ulici Uralskej smerom k MŠ je medziblokový priestor, ktorý je vhodné povýšiť na park, jeho výmera je 1,2 ha
- pozitívne je, že areály materských škôl (MŠ) majú pomerne dosť zelene, avšak vybavenosť je staršieho typu, vhodné je preriešiť jednotlivé areály a umiestniť do nich viac inšpiratívnych prvkov pre deti, tiež je potrebné zvážiť ich (aspoň čiastočné) sprístupnenie verejnosti, vynaloženie finančných nákladov na zariadení pre deti by sa zefektívnilo a zároveň by parkové plochy mohli byť riešené ako oddychové či športovo-rekreačné plochy, prípadne by mohli mať inú funkciu. Vhodné je areály MŠ riešiť tematicky a riešiť ich vopred štúdiou a alternatívne (bez sprístupnenia a so sprístupnením)
- Základná škola J. Urbana má vhodne riešený areál po obvodě, avšak je potrebné vysadiť už novú alej, ktorá časom nahradí súčasnú alej, možná je i zmena druhu
- obchodná akadémia na ulici Polárnej má pomerne veľký areál, avšak nevyužitý, je preto vhodné zvážiť jeho ďalšie riešenie, prípadne využitie pre verejnosť, areál nadväzuje priamo na rieku Hornád, čo je určitou výhodou pri tvorbe priestoru
- riešiť na ulici Galaktickej brownfield urbanistickou štúdiou, pri rieke je vhodné situovať skôr vybavenosť, využiť priaznivý vplyv rieky na mikroklimu i na psychiku človeka
- pozitívne je, že viaceré parkoviská majú vsiakavé povrchy (zatravnňovacie panely), tento trend je vhodné udržať a navyše využívať tzv. technické trávniky na miestach, kde sa parkuje len príležitostne apod.
- všetky parkoviská treba doplniť o stromy v pomere 1:5 a garážové kolónie je potrebné odstrániť (zvlášť tam, kde obmedzujú rozvoj parku, napr. na ul. Amurskej a mnohé ďalšie)
- priemyselná zóna, ktorá je situovaná po druhej strane cesty Slaneckej, má negatívny vplyv na územie, pretože vďaka množstvu spevnených plôch sa mikroklima prehrieva. To je hladný dôvod, prečo je potrebné v rámci priemyselnej zóny sadiť stromy. Tie majú navyše hygienickú i mikroklimatickú funkciu. Pri výstavbe nových priemyselných, výrobných či skladových areálov je potrebné požadovať pre plochy zelene min. 20-30% plôch v rámci areálu, zeleň situovať prioritne po obvodě a najmä v blízkosti zóny bývania vytvoriť mohutnú bariéru o šírke 15-20 m. Posilniť treba tiež zeleň okolo komunikácií, kde budú 1-2-radové alejové výsadby.
- na jestvujúcich objektoch a v jestvujúcich areáloch je potrebné využiť stavby pre umiestnenie popínavých drevín na fasády, tiež riešiť zelené strechy.

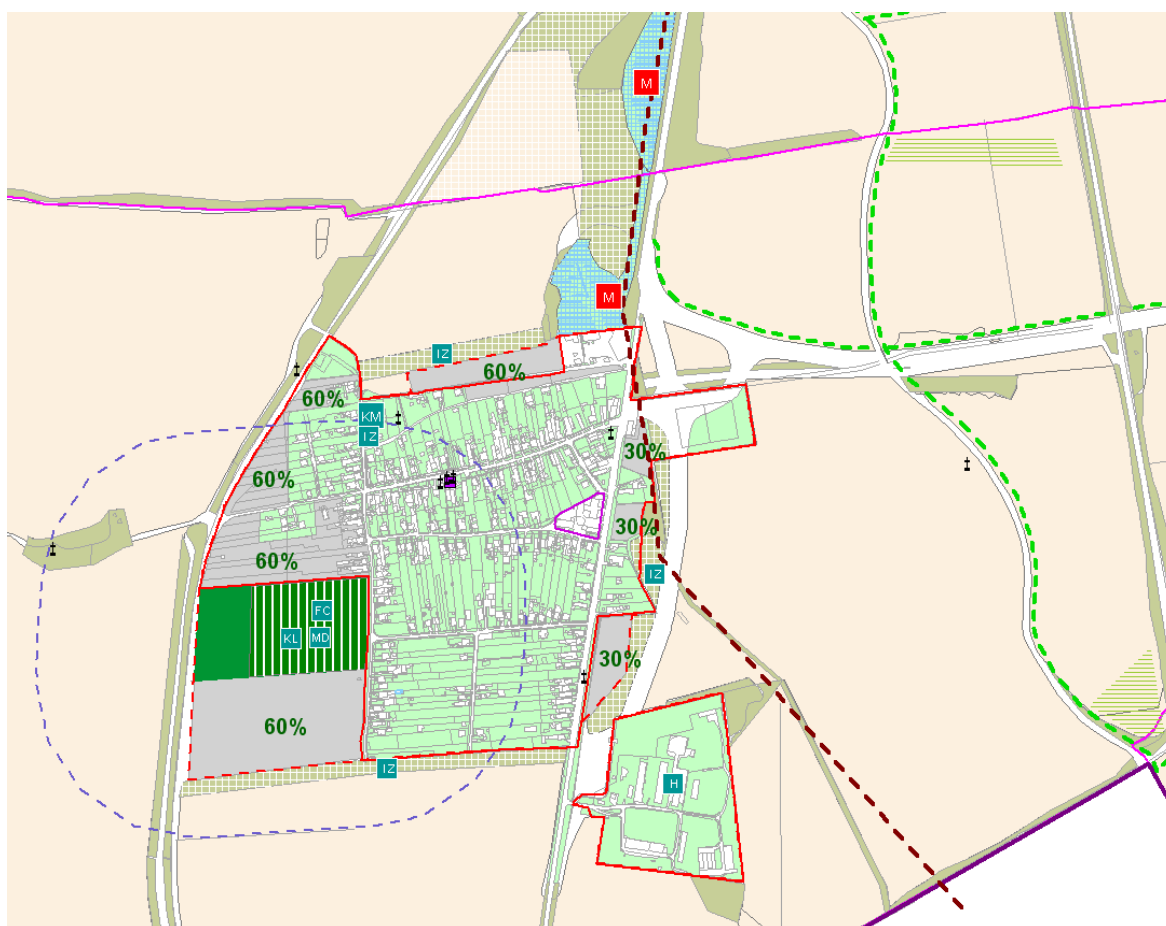
21. Mestská časť – Šebastovce

MČ vidieckeho typu plní funkciu zóny bývania v rodinných domoch. Výhodou sú veľké záhrady, ktoré umožňujú samozásobovanie, záhrady najmä v časti pri železnici nie sú oplotené. Ďalšia výhoda sú ulice so zelenými pásmi popri miestnej komunikácii. Nevýhodou je osadenie v poľnohospodárskej pôde bez kontaktu na rekreačné lesy.

Odporúčania:

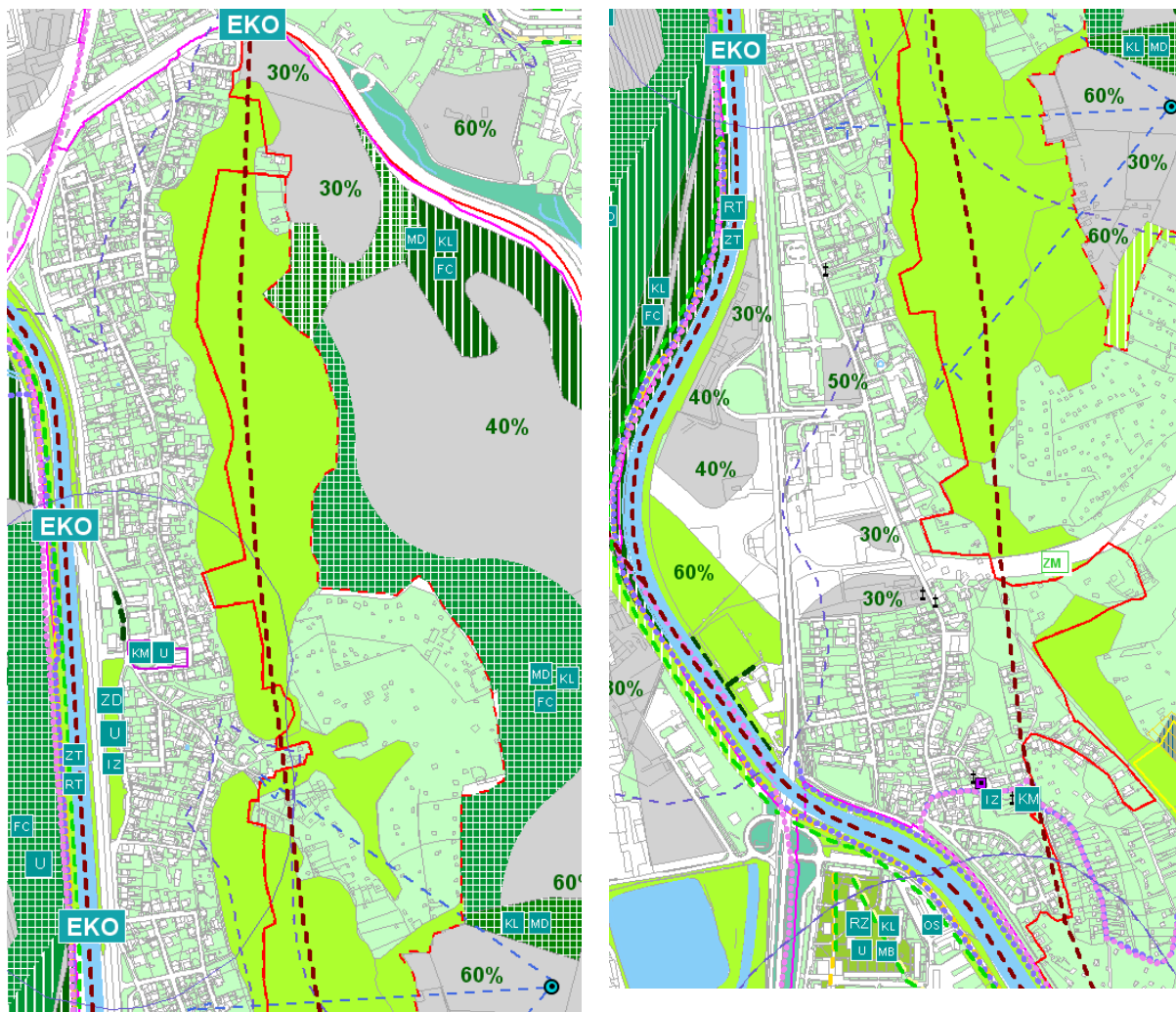
- lipy v kostolnej záhrade vyhlásiť za chránené na lokálnej úrovni a ošetriť ich
- smreky pri zvoničke odstrániť a zvoničku tak odkryť
- stromoradie na ulici Repíkovej chrániť a ošetriť

- do zelených pásov na všetkých uliciach dosadiť stromy listnaté (ihličnaté dreviny, najmä tuje, vymeniť za iný druh)
- chrániť políčka (záhumienky) medzi zastavaným územím MČ a železnicou, tieto políčka možno vnímať ako historickú krajinnú štruktúru,
- políčka sú v rámci územného plánu navrhnuté na zástavbu, počíta sa s výstavbou IBV, MČ však nemá park ani inú verejnú plochu zelene mimo pásov pri MK, preto štúdia navrhuje vytvorenie plochy zelene
- na začiatku obce je „futbalové ihrisko“, územný plán tu počíta s výstavbou cesty, preto je potrebné nájsť nové plochy na výstavbu športovo-rekreačného areálu, možno zvážiť v rámci navrhovaného parku vytvorenie i rekreačno-športovej zóny
- pozoruhodné je, že v tejto MČ je až 9 sakrálnych prvkov, z toho dva sta stali súčasťou súkromných záhrad, vhodné je kríže uvoľniť a vytvoriť pri nich dôstojné, historicky pravdivé úpravy
- potrebné je akceptovať zamokrené časti pri ceste E71 (za autodiľňou)
- okolo MČ je potrebné vytvoriť „zelený prstenec“, pretože obec sa nachádza v PPF a je pomerne zaťažená tuhými znečisťujúcimi látkami (TZL) v ovzduší
- areál bývalého JRD je deštruovaný, dnes je tu len pila a zberný dvor, z hľadiska zelene je areál neudržiavaný, nevyužitý, do priestoru je vhodné nasadiť stromy a vytvoriť kompaktné plochy zelene s priemtom korún 60%

22. Mestská časť – Vyšné Opátske

Rozvoj tejto MČ je limitovaný na západnej a severnej strane R4 a na strane východnej svahmi a prírodnými porastmi. V MČ prevláda funkcia bývania v IBV, ale sú tu i objekty vybavenosti a skladové areály. Ulice sú pomerne úzke a s výsadbou stromov v uliciach je možné počítať len miestami. Niektoré areály priemyselnej zóny sú nevyužívané. Školy v tejto MČ sú riešené formou viacerých pavilónov, medzi nimi sú plochy zelene.

Odporúčania:

- riešiť areál školy pre telesne postihnutých – doplniť zeleň a prvky drobnej architektúry
- gymnázium – tiež pavilóny, medzi nimi plochy zelene bez jasnej funkcie
- pred Gymnázium je pomerne upravený parčík, ktorý je potrebné intenzívne udržiavať, je to jedna z mála verejných plôch zelene, parčík tvorí tiež predpolie Miestneho úradu a kultúrneho domu, parkovisko je so vsiakavým povrchom
- kríž na Opátskej ceste je vhodné vyzdvihnúť, za krížom dosadiť kvalitné, listnaté stromy
- areál pri sklade EXIšportu doplniť o plochy zelene, ideálne s priemetom korún 60% na plochy zelene
- topole pri výjazde na R4 chrániť, ošetriť, sú prírodnou dominantou v zastavanom území

- urbanistickou dominantou je kostol s kostolnou záhradou, pri kostole sú lipy, ktoré boli zrezané radikálnym rezom a ktorým sa vplyvom rezu skrátila životnosť, preto teraz nutne potrebujú výchovný rez, sú to historické stromy, „pamätníky“ minulosti. Kostolnú záhradu tvorí svah pod kostolom, kde opäť bol na stromoch vo svahu realizovaný radikálny rez. Do svahu je vhodné vysadiť nové stromy, ktoré postupne nahradia stromy rezané. Sadiť však treba stromy historicky vhodné ku sakrálnym objektom
- cintorín potrebuje stromy po obvodě, agáty odstrániť a zasadiť kvalitné stromy, aby sa cintorín opticky odizoloval od okolitého prostredia a aby tak vznikol pokojný, pietny priestor, potrebné je odstrániť plechové oplotenie a vystavať nové, stromy pri vstupe ošetriť, sú to najkvalitnejšie stromy na cintoríne, zvážiť možnosť vytvorenia parkoviska pri cintoríne, alebo na jeho ploche
- otočisko na konci Opatovskej cesty je vhodné upraviť, na ploche podporiť výsadbu stromov
- pre park nie je v MČ priestor, je však možné uvažovať s parkom pri novej výstavbe IBV na Vyšným Opátskym v časti Heringeš.